

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

TOIMINIMEN MUUTOS OSAKEYHTIÖKSI VEROTUKSEN NÄKÖKULMASTA

Case: Pienyritys

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinto
Opinnäytetyö
Syksy 2013
Ulriika Turunen

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

TURUNEN, ULRIIKA:

Toiminimen muutos osakeyhtiöksi
verotuksen näkökulmasta
Case: Pienyritys

Taloushallinnon opinnäytetyö, 76 sivua, 8 liitesivua

Syksy 2013

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön aiheena on yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi. Tutkimusaihe on saatu toimeksiantona tilitoimistosta, jonka asiakkaana tutkittava toiminimi Pienyritys on. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, milloin toiminimi Pienyritys olisi kannattavaa muuttaa osakeyhtiöksi verotuksen näkökulmasta. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaista veroneuvontaa tilitoimistossa annetaan ja onko sitä mahdollista kehittää. Pienyrityksen tilinpäätöksistä vuosilta 2012 – 2013 tehdään toiminimen ja mahdollisen osakeyhtiön verotuslaskelmat. Laskelmien perusteella on tarkoitus tehdä verotustaulukko, jota voisi käyttää jatkossa myös muiden yritysten kohdalla. Verotustaulukon avulla olisi tarkoitus kehittää tilitoimiston veroneuvontaa ja helpottaa päätöksentekoa yhtiömuodon muutoksen kannattavuudesta.

Työn ensimmäisessä teorialuvussa käydään läpi toiminimen ja osakeyhtiön toimintaa sekä niiden eroavaisuuksia sekä yhtiömuodon muutosta. Toisessa teorialuvussa käsitellään toiminimen ja osakeyhtiön verotusta, vertaillaan niiden verotusprosesseja sekä esitellään verotukseen mahdollisesti ensi vuonna tulevia muutoksia.

Työn empiirinen osa koostuu tutkimuskohteen esittelystä, haastattelusta ja sen tulosten analysoinnista sekä verotuslaskelmista. Lopuksi esitellään verotustaulukko, jota on mahdollista käyttää jatkossakin. Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena haastattelututkimuksena, jossa haastateltiin Pienyrityksen kirjanpitäjää. Näiden lisäksi tutkittiin Pienyrityksen tilinpäätöstietoja, joiden perusteella tehtiin laskelmat verotuksesta.

Tutkimuksen tuloksena saatiin verotustaulukko, jota voidaan käyttää jatkossakin. Sekä taulukosta että teoriaosuudesta voisi olla hyötyä tilitoimiston tarjoamassa veroneuvonnassa. Tutkimustulosten perusteella Pienyritystä ei vielä ole verotuksen kannalta kannattavaa muuttaa osakeyhtiöksi. Koska Pienyritys ei ole ollut kauaa toiminnassa, voi tutkimuksen perusteella ehdottaa, että toimintaa jatkettaisiin jonkin aikaa vielä toiminimenä. Kun tulos vielä paranee ja toiminimen varat kasvavat voi yritysmuodon muutos olla selkeästi kannattavaa.

Asiasanat: toiminimi, osakeyhtiö, yritysmuodon muutos, yritysverotus, veroneuvonta

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Studies

TURUNEN, ULRIIKA:

Profitability of Sole Trader's Conversion
into Limited Company
Case: Pienyritys

Bachelor's Thesis in Financial Management, 76 pages, 8 pages of appendices

Autumn 2013

ABSTRACT

The topic of this thesis is the conversion of company form from a sole trader into a limited company. The study was commissioned by an accounting firm and the case company Pienyritys is their customer. The purpose of this study is to explore when it is profitable to change a sole trader Pienyritys into a limited company. Taxation is used as the indicator of profitability. The aim of this thesis is also to study what kind of advice the bookkeepers of the accounting firm give to their customers and whether the counseling could be improved. Based on the annual accounts of Pienyritys of the years 2012 – 2013 the accounts of taxation are calculated both for a sole trader and a limited company. The purpose of the accounts is to use them for calculating other companies' taxation as well. This could improve the taxation counseling that the accounting firm gives and help the customer to make a decision of changing company form.

The theoretical background of the study describes how a sole trader and a limited company work as company forms. It also focuses on changing company form. The second theoretical part deals with taxation of the sole trader and the limited company and presents how taxation will change in the future.

The empirical section of this thesis presents the case company, results of an interview and taxation accounts. In addition, a table of taxation which could also be also used in the future is presented. A survey was carried out as a qualitative interview study and an interview was made to the bookkeeper of Pienyritys. The data also includes the annual accounts of Pienyritys and the accounts of taxation are calculated by using their figures.

The result of this study was the table of taxation which can be used in the accounting firm in the future. The table and theoretical part of this paper could help taxation counseling of the accounting company. The results show that it is not profitable yet for Pienyritys to change its company form into a limited company. Pienyritys has been a company for only a couple of years and it could be profitable to work for some time as a sole trader. It would be more profitable to change company form into a limited company later if the profit of Pienyritys will get bigger and there will be more assets.

Key words: sole trader, limited company, changing company form, corporation taxation, counseling of taxation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimuksen tavoite, tutkimusongelma ja rajaus	1
1.2	Tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmät	2
1.3	Tutkimuksen rakenne	4
2	TOIMINIMEN JA OSAKEYHTIÖN KESKEISET EROT	6
2.1	Perustaminen	6
2.2	Hallintoelimet ja päätöksenteko	10
2.2.1	Yhtiökokous	11
2.2.2	Hallitus	13
2.2.3	Toimitusjohtaja	13
2.2.4	Hallintoneuvosto	14
2.3	Yrittäjän vastuu	15
2.4	Varojen nosto	16
2.5	Yritysmuodon muutos	17
3	TOIMINIMEN JA OSAKEYHTIÖN VEROTUS	21
3.1	Toiminimen verotus	21
3.1.1	Nettovarallisuus	21
3.1.2	Tuloksen muodostuminen	23
3.1.3	Vähennyskelpoiset ja vähennyskelvottomat kulut	23
3.1.4	Tuloksen laskenta	25
3.1.5	Ansiotulojen ja pääomatulojen verotus	27
3.2	Osakeyhtiön verotus	30
3.2.1	Nettovarallisuus	30
3.2.2	Osakkaiden verotus	30
3.3	Toiminimen ja osakeyhtiön verotuksen vertailua	32
3.4	Veromuutokset	34
3.5	Yhtiömuodon muutoksen verotus	34
4	CASE: PIENYRITYS	36
4.1	Aineiston kerääminen	36
4.2	Tutkimuskohteiden esittely	37
4.3	Haastattelun tulokset	38
4.3.1	Tilitoimiston veroneuvonta	39
4.3.2	Asiakkaiden verotietous	40

4.3.3	Veroneuvonnan kehittäminen	40
4.4	Toiminimen verotuslaskelmat	41
4.4.1	Verotuslaskelmat vuodelta 2012	41
4.4.2	Verotuslaskelmat vuodelta 2013	44
4.5	Osakeyhtiön verotuslaskelmat	48
4.5.1	Osakeyhtiön verotuslaskelmat vuodelta 2012	48
4.5.1.1	Osinko	50
4.5.1.2	Palkka	51
4.5.1.3	Palkka ja osinko	52
4.5.2	Osakeyhtiön verotuslaskelmat vuodelta 2013	52
4.5.2.1	Osinko	54
4.5.2.2	Palkka	55
4.5.2.3	Palkka ja osinko	56
4.6	Yhteenvedo verotuslaskelmista	56
4.7	Tulokset	57
4.8	Verotustaulukko	58
5	YHTEENVETO	68
	LÄHTEET	71
	LIITTEET	77

1 JOHDANTO

Yritystoimintaa on mahdollista harjoittaa monessa erilaisessa muodossa. Yksinkertaisin tapa hallinnoida ja harjoittaa yritystoimintaa on itsenäinen yrittäminen eli yksityiseksi elinkeinonharjoittajaksi ryhtyminen. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 17.) Juuri helppouden ja yksinkertaisuuden vuoksi monet aloittavatkin liiketoimintansa toiminimiyrittäjinä. Toiminta voi kuitenkin laajentua, liikevaihto kasvaa ja näiden myötä on palkattava myös muita työntekijöitä. Pian voi tulla ajankohtaiseksi pohtia, olisiko kannattavampaa toimia osakeyhtiömuotoisena.

Opinnäytetyön aiheena on tutkia yhtiömuodon muutosta toiminimestä osakeyhtiöksi sekä yhtiömuodon muutoksen kannattavuutta verotuksen näkökulmasta. Aihe on saatu toimeksiantona tilitoimistosta, jonka asiakkaana olevat yrityksen tilannetta on tarkoitus tutkia. Salassapitovelvollisuuden vuoksi yrityksen nimeä ei mainita tässä tutkimuksessa, joten siitä käytetään nimeä Pienyritys. Tutkimustyö tutustuttaa yhtiömuotojen verotusasioihin sekä antaa toimeksiantajalle lisää tietoa aiheesta.

1.1 Tutkimuksen tavoite, tutkimusongelma ja rajaus

Työn tarkoituksena on perehtyä toiminimeen ja osakeyhtiöön yhtiömuotoina sekä niiden eroavaisuuksiin. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, milloin tutkimuksen kohteena oleva toiminimi olisi kannattavaa muuttaa osakeyhtiöksi yrityksen verotuksen kannalta. Tarkoituksena on myös kartoittaa toimeksiantajatilitoimiston verotusneuvontapalveluiden nykytilaa sekä sitä, olisiko palveluja mahdollista kehittää tulevaisuudessa. Tavoitteena on luoda taulukko, johon voisi syöttää jatkuvasti muuttuvia verotietoja sekä yrityksen tilinpäätöstietoja. Näin taulukkoa voisi soveltaa tulevaisuudessa ja muidenkin yritysten kohdalla.

Tutkimuksen tutkimuskysymykset ovat:

1. Milloin toiminimi Pienyrittäjän on kannattavaa muuttaa yhtiömuotonsa osakeyhtiöksi verotuksen kannalta?
2. Millaista veroneuvontaa tilitoimisto tarjoaa nykyään ja miten sitä voisi kehittää tulevaisuudessa?

Yhtiömuodon muutos rajataan siten, että tutkimuksessa käsitellään vain toiminimen muuttamista osakeyhtiöksi. Yhtiömuodon muutoksen kannattavuutta rajataan käsittelemään verotusnäkökulmaa. Verotuksessa perehdytään vain vuosien 2012 ja 2013 verosäännöksiin, koska niistä vuosista tehdään tutkimusta Pienyrittäjän verotuksesta. Verotuksen säännökset muuttuvat jatkuvasti, joten tutkimuksen tulokset ovat päteviä ainoastaan tietyinä aikavälinä, eli niin kauan kuin verosäännökset ovat voimassa.

1.2 Tutkimusaineisto ja tutkimusmenetelmät

Tietolähteinä opinnäytetyössä käytetään kirjallisuutta, joka käsittelee eri yhtiömuotojen perustamista ja toimintaa, yhtiömuotojen verotusta sekä yhtiömuodon muutosta. Näiden lisäksi tutkimuksen teoreettinen viitekehys perustuu Internetissä julkaistuihin aineistoihin. Koska verotusasiat muuttuvat jatkuvasti ja kirjallisuus niiden osalta vanhenee nopeasti, suuri osa lähteistä on verohallinnon Internet-sivustolta, jonne tiedot päivittyvät aina kun muutoksia tapahtuu. Lisäksi yhtenä tutkimuksen lähteenä käytetään osakeyhtiölakia, johon kirjallisuuskin pitkälti perustuu.

Aikaisempia tutkimuksia samasta aiheesta on Iri Nokelaisen (2011) opinnäytetyö Toiminimi X:n muutos osakeyhtiöksi: käytäntö ja kannattavuus. Edellisen lisäksi on tehty useita tutkimuksia siitä, miten toiminimi muutetaan osakeyhtiöksi. Tämä tutkimus eroaa aikaisemmista siten, että tarkoituksena on keskittyä yhtiömuodon muutoksen kannattavuuteen verotuksen näkökulmasta. Lisäksi työstä olisi tarkoitus saada aikaan verotustaulukko, jota tilitoimisto voisi jatkossa hyödyntää.

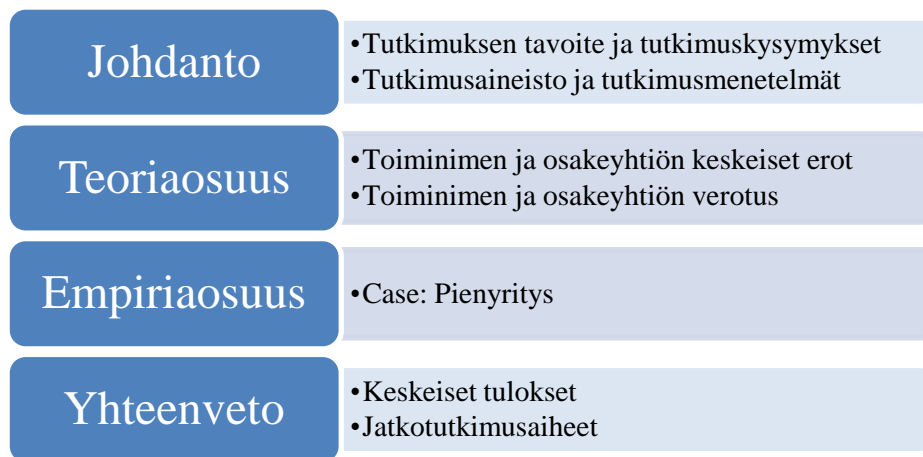
Opinnäytetyössä tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Kvalitatiivisen tutkimuksen perustana on se, että kuvataan todellista elämää (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 160). Laadullisessa tutkimuksessa etsitään vastauksia kysymyksiin mitä, miksi ja kuinka ja siinä keskitytään numeerisen tiedon sijasta mielipiteisiin sekä syihin ja seurauksiin (Taloustutkimus 2013). Yleensä laadullisessa tutkimusmenetelmässä haastatellaan avoimin kysymyksin tai teemoittain yksilöitä, jotka on tarkasti valittu (Tilastokeskus 2013a). Laadullinen tutkimus pyrkii ymmärtämään tutkimuskohdetta syvällisesti (Kananen 2008, 24).

Tässä tutkimuksessa kvalitatiivinen tutkimus toteutetaan puolistrukturoituna haastatteluna, jossa on avoimia kysymyksiä (Kananen 2008, 73). Haastattelija kirjoittaa haastattelutilanteessa mahdollisimman tarkan vastauksen kysymyskohtaan ja haastattelun jälkeen vastaukset käydään läpi ja ne koodataan numeeriseksi tiedoksi. Puolistrukturoidussa haastattelussa voi ilmetä uusia asioita, joita ennen haastattelua ja kysymyksiä laadittaessa ei osattu aavistaa. Haastattelumenetelmä on joustava niin haastateltavalle, haastattelijalle kuin tutkijallekin. (Tilastokeskus 2013b.)

Lisäksi tutkimusmenetelmänä on havainnointi, joka usein kohdistuu usein yksilön käyttäytymiseen ja toimintaan tai yksilön toimimiseen ryhmässä. Havainnointi tapahtuu osallistuvana havainnointina, jossa tutkija pyrkii olemaan yhteisön jäsenenä voidakseen tehdä havainnot tutkittavasta ilmiöstä sen aidossa tapahtumaympäristössä. (Kananen 2008, 69 – 70) Tutkimuksessa käytetään hyväksi myös case-yrityksen tilinpäätöstietoja, joiden perusteella tehdään verotuslaskelmia.

1.3 Tutkimuksen rakenne

Tutkimus sisältää johdannon, teoriaosuuden, empiriaosuuden sekä yhteenvedon. Työn rakenne on kuvattu kuviossa 1. Tutkimuksen johdannossa (kuvio 1) selvitetään tutkimuksen tavoitteet sekä asetetut tutkimuskysymykset. Tämän lisäksi esitellään tutkimuksen teoreettinen viitekehys sekä tutkimuksen teossa käytetyt tutkimusmenetelmät.

KUVIO 1. Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön teoriaosa koostuu kahdesta pääluvusta (kuvio 1). Ensimmäisessä luvussa käsitellään toiminimeä ja osakeyhtiötä yhtiömuotona ja avataan niihin liittyviä keskeisiä käsitteitä. Tarkoituksena on vertailla yhtiömuotojen perustamista, hallintoa, varojen jakoa sekä yrittäjän vastuuta. Luvun loppupuolella selvitetään myös yhtiömuodon muutokseen liittyviä asioita. Teoriaosan toisessa luvussa kerrotaan toiminimen ja osakeyhtiön verotuksen pääperiaatteet ja vertaillaan niiden eroavaisuuksia. Tämän lisäksi käydään läpi yhtiömuodon muutoksen verotusta.

Tutkimusosiossa (kuvio 1) esitellään tilitoimisto, jolta toimeksianto on saatu, sekä tutkimuksen kohteena oleva case-yritys. Lisäksi empiriaosa sisältää verotuslaskelmat sekä toiminimestä että mahdollisesta osakeyhtiöstä. Lopuksi on tutkimuksesta syntynyt lopputulos, eli taulukko, jota on mahdollista käyttää tulevaisuudessakin. Yhteenvedossa (kuvio 1) käydään tutkimuksen tavoite ja rakenne läpi ja esitellään keskeiset tutkimuksesta saadut tulokset ja arvioidaan niitä. Aivan lopuksi ehdotetaan jatkotutkimusaiheita.

2 TOIMINIMEN JA OSAKEYHTIÖN KESKEISET EROT

Kun luonnolliset henkilöt harjoittavat liiketoimintaa, voidaan puhua joko ammattitoiminnasta tai yksityisliikkeestä. Yrittäjän oma ammattitaito, koulutus ja pätevyys ovat pääpanoksena ammatin harjoittamisessa, joka usein on luonnollisen henkilön pääasiallinen työ ja tulon lähde. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 20.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja on luonnollinen henkilö, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa omissa nimissään. Yleiskielessä yksityistä elinkeinonharjoittajaa kutsutaan usein yksityisliikkeeksi, ammatinharjoittajaksi tai toiminimeksi. (Verohallinto 2010a.) Tässä opinnäytetyössä käytetään toiminimeä. Toiminimiyrittäjänä Suomessa voivat toimia kaikki, joilla on asuinpaikka Euroopan talousalueella. Alle 18-vuotiaallakin on oikeus huoltajansa suostumuksella alkaa toiminimiyrittäjäksi (Verohallinto 2010a.)

Osakeyhtiö taas on osakkeenomistajistaan erillinen oikeushenkilö. Tämä tarkoittaa siis sitä, että yhtiön oikeudet pidetään erillään osakkeenomistajien oikeuksista ja velvollisuuksista. (Villa ym. 2007, 58.) Osakeyhtiön perustajina voivat olla yksi tai useampi luonnollinen ja oikeushenkilö. Osakkaat saavat yhtiön osakkeita vastikkeeksi yhtiöön sijoittamastaan pääomasta sen arvon mukaan. (Keskuskauppakamari 2011, 17.) Suomessa voi olla kahdenlaisia osakeyhtiöitä: yksityisiä ja julkisia osakeyhtiöitä. Julkisen osakeyhtiön arvopapereilla voidaan käydä julkista kauppaa, toisin kuin yksityisen osakeyhtiön (Villa ym. 2007, 58.) Tässä luvussa käsitellään toiminimeä sekä yksityistä osakeyhtiötä ja vertaillaan keskenään niiden perustamista, hallintoa, yrittäjän vastuuta sekä varojen nostoa. Kohdassa 2.5 käydään läpi yhtiömuodon muutokseen liittyviä asioita, esimerkiksi miten yhtiömuodon muutos käytännössä tapahtuu.

2.1 Perustaminen

Toiminimen perustaminen ja toiminnan aloittaminen ei vaadi erityisiä sopimuksia tai perustamismuodollisuuksia (Keskuskauppakamari 2011, 18). Toiminimen on tehtävä vain perustamisilmoitus kaupparekisteriin. Perustamisilmoitus tehdään täyttämällä Patentti- ja rekisterihallituksen kotisivuilta tai palvelupisteistä saatava Y3-lomake. (Suomen Yrittäjät 2013a.) Ilmoituksen tiedot menevät myös

verohallinnolle ja sen käsittely maksaa 105 euroa, joka maksetaan etukäteen ja kuitti liitetään lomakkeen yhteyteen (Verohallinto 2010a; Patentti- ja rekisterihallitus 2013a). Perustamisilmoitusta ei kuitenkaan ole velvollisuutta tehdä, jos seuraavat ehdot eivät täyty:

- Toiminimi harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka on luvanvaraista.
- Toimintaa harjoitetaan pysyvässä toimipaikassa esimerkiksi liiketilasta, joka on erillään omasta asunnosta.
- Yrittäjän käyttää toiminimen palveluksessa muita henkilöitä kuin aviopuolisoaan tai alaikäistä lastaan tai lapsenlastaan. (Patentti- ja rekisterihallitus 2013a; Suomen Yrittäjät 2013a.)

Lähes kaikkien toiminimien on kuitenkin edellisistä syistä johtuen tehtävä ennen toiminnan aloittamista ilmoitus kaupparekisteriin ja verohallintoon (Keskuskauppakamari 2011, 18). Vaikka velvollisuutta ilmoittamisesta ei syntyisi, rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen on kuitenkin kannattavaa, jotta yksinoikeus toiminimen käyttämiseen varmistuisi (Suomen Yrittäjät 2013a). Yrittäjän on siis kannattavaa aina selvittää kaupparekisteristä, että yritykselle suunniteltu toiminimi on vielä vapaana, eikä jollain muulla käytössä (Keskuskauppakamari 2011, 18).

Yleensä toiminimiyrittäjä, joka on EU-kansalainen, ei tarvitse erillistä elinkeinolupaa. Joillakin aloilla vaaditaan kuitenkin pätevyys tai niihin on muita erityisehtoja, joiden vuoksi lupa on hankittava. Esimerkkejä tällaisista elinkeinoista on taksiliikenne, sähköurakointi, lääkkeiden ja alkoholin valmistus sekä pankki- ja vakuutustoiminta. (Verohallinto 2010a.) Jos tarvetta erilliselle luvalla ei ole, voi toiminnan aloittaa heti perustamisilmoituksen tehtyään. Ennen aloittamista on kuitenkin järkevää avata toiminimelle oma pankkitili, jolta voi helposti hoitaa rahaliikennettä. Tämän lisäksi on huolehdittava kirjanpidon järjestämisestä, vakuutuksista ja muista liiketoimintaan liittyvistä käytännön asioista. (Verohallinto 2010a.)

Toiminimiyritystä toimii omalla nimellään, mutta jos elinkeinotoimintaa harjoitetaan yhdessä aviopuolison kanssa, on toiminimi perustettava toisen puolison nimiin. Kaikki sitoumukset, jotka toiminimiyritystä toiminnassaan tekee, sitovat häntä myös henkilökohtaisesti ja hän on vastuussa niistä koko omalla omaisuudellaan. (Verohallinto 2010a.)

Osakeyhtiön perustaminen vaatii kaikkien osakkeenomistajien eli yhtiötä perustamassa olevien henkilöiden välistä perustamissopimusta. Heidän jokaisen on myös allekirjoitettava sopimus, joka tarkoittaa, että osakkaat ovat samaa mieltä yhtiön perustamisesta ja sen ehdoista. Sopimus on aina tehtävä kirjallisena, eivätkä suullinen tai hiljainen sopimus käy. (Villa ym. 2007, 61 - 62.)

Osakeyhtiön perustamisen voi tehdä kaupparekisterin Internet-sivuilla osoitteessa www.prh.fi, josta löytyy osakeyhtiön perustamispaketti (Keskuskauppakamari 2011, 19). 8.1.2013 alkaen osakeyhtiön on voinut perustaa myös sähköisesti. Palvelu on käytössä yhtiön perustajille, edustajille ja asiamiehille, kuten esimerkiksi tilitoimistoille ja asianajotoimistoille. Palvelu on osa YTJ:n asiointipalvelua ja se sisältää samat tiedot kuin paperinenkin perustamispaketti. (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ 2013.)

Osakkeenomistajien on aina sisällytettävä sopimukseen seuraavat asiat:

- päivämäärä, jolloin sopimus tehdään
- osakkeenomistajat sekä heidän merkitsemänsä osakkeet
- merkintähinta, eli summa joka on maksettava osakkeesta yhtiölle
- maksuaika, eli aika jolloin merkintähinta on maksettava
- yhtiön hallituksen jäsenistöön kuuluvat henkilöt
- yhtiöön valitut tilintarkastajat (Suomen Yrittäjät 2013b).

Jos yhtiö valitsee toimitusjohtajan, mikä ei ole pakollista, myös tämä kirjataan perustamissopimukseen (Suomen Yrittäjät 2013b). Tilintarkastuslain mukaan tilintarkastajaa ei tarvitse valita, *jos kahtena peräkkäisenä tilikautena täytyy enintään yksi seuraavista kolmesta edellytyksestä:*

- *taseen loppusumma yli 100 000 euroa*
- *liikevaihto tai sitä vastaava tuotto yli 200 000 euroa tai*
- *palveluksessa keskimäärin yli 3 henkilöä.* (Villa ym. 2007, 62.)

Perustamissopimuksen liitteeksi on laitettava yhtiöjärjestys, jonka tarkoituksena on osakeyhtiön toiminnan säätely. Perustettavan yhtiön toiminimi, kotipaikka Suomessa sekä toimiala on vähintään kirjattava yhtiöjärjestykseen. (Suomen Yrittäjät 2013b.) Yhtiöjärjestykseen on suositeltavaa laittaa myös yhtiön tilikausi (Villa ym. 2007, 62). Näiden lisäksi voidaan yhtiöjärjestyksessä mainita muitakin määräyksiä, jos tarve vaatii (Suomen Yrittäjät 2013b).

Osakeyhtiön pitää tehdä ilmoitus toiminnan aloittamisesta Verohallintoon sekä Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin. Tämä onnistuu täyttämällä perustamisilmoituslomake Y1. Ilmoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun osakkeenomistajat ovat allekirjoittaneet perustamissopimuksen. Yhtiö syntyy silloin, kun se on merkitty kaupparekisteriin, ja ilmoituksen myöhästyminen johtaa yhtiön perustamisen raukeamiseen. (Verohallinto 2010b.) Perustaminen voi raueta myös silloin, jos rekisteröinti evätään, eli yhtiötä ei hyväksytä rekisteriin (Villa ym. 2007, 64).

Perustamissopimuksen lisäksi kaupparekisteriin on perustamisilmoituksessa kerrottava myös yhtiön osakkeiden ja osakepääoman määrä. Vähimmäismäärä osakkeita on yksi ja osakepääomaa yksityisessä osakeyhtiössä 2500 euroa ja julkisessa 80 000 euroa. (Villa ym. 2007, 62.) Osakepääoma on oltava maksettu kokonaan yhtiölle, ennen kuin se ilmoitetaan kaupparekisteriin (Verohallinto 2010b).

Yhtiön hallituksen jäsenten vastuulla on perustamisilmoituksen tekeminen. Hallituksen kaikkien jäsenten ja toimitusjohtajan on tehtävä vakuutus siitä, että yhtiön perustaminen on tehty lain mukaisesti ja liitettävä se rekisteri-ilmoitukseen. (Keskuskaupakamari 2011, 19.) Mukaan on liitettävä myös tilintarkastajien todistus osakepääoman maksamisesta ja sen lainmukaisuudesta. Jos yhtiön ei ole velvollista valita tilintarkastajaa, on liitteeksi laitettava muu selvitys osakkeiden maksusta. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä tilintarkastajien lausunto, jos osakkeita maksetaan apporttiomaisuudella. Lausunnossa on selvitettävä vastaako omaisuuden taloudellinen arvo yhtiölle suoritettavaa maksua. (Villa ym. 2007, 64.)

Maksun, jolla osakkeet merkitään, voi siis maksaa paitsi rahalla, myös kokonaan tai osittain muunlaisella omaisuudella (Villa ym. 2007, 63). Vain sellainen omaisuus käy apporttiomaisuudeksi, josta on jotain taloudellista hyötyä yritykselle. Omaisuuden luovutushetkellä sen arvo on oltava vähintään saman verran, kuin maksua vastaava rahallinen arvo yhtiölle. (Patentti- ja rekisterihallitus 2008.) Jos näin ei ole, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä tilintarkastajat voivat joutua vastaamaan korvauksista (Villa ym. 2007, 63). Jos osakkeen maksamiseen käytetään muuta omaisuutta eli apporttiomaisuutta, tästä on mainittava perustamissopimuksessa (Suomen Yrittäjät 2013b).

Perustamisilmoituslomakkeella Y1 osakeyhtiö tai osuuskunta ilmoittaa ensimmäisen tilikauden arvioidun liikevaihdon sekä arvion verotettavasta tulosta. Verohallinto laskee tilikauden ennakoveron määrän ja lähettää osakeyhtiölle tai osuuskunnalle ennakoveron maksulomakkeet. (Verohallinto 2010b.)

2.2 Hallintoelimet ja päätöksenteko

Toiminimessä yrittäjä päättää kaikista asioista itse ja tekee kaikki oikeustoimet, jotka liittyvät liiketoimintaan (Keskuskaupakamari 2011, 16; Villa ym. 2007, 22). Toiminimiyrittäjän on myös mahdollista valtuuttaa jonkun toisen henkilön hoitamaan asioitaan puolestaan, mutta se on tapahduttava valtuutukseen liittyvien yleisten periaatteiden mukaan. Koska toiminimellä ei siis ole minkäänlaisia erillisiä hallintoelimiä, ei vakuudeksi päätösten tekemisestä tarvita mitään pöytäkirjoja. (Villa ym. 2007, 22.)

Osakeyhtiön pakolliset elimet ovat yhtiökokous ja hallitus, mutta näiden lisäksi sillä voi olla myös toimitusjohtaja sekä hallintoneuvosto. Osakeyhtiön korkein hallintoelin on yhtiökokous, jonka tehtävät on määrätty osakeyhtiölaissa, mutta, joita voidaan myös kirjata yhtiöjärjestykseen. (Villa ym. 2007, 73.) Alaluvuissa käsitellään osakeyhtiön pakollisia ja vapaaehtoisia hallintoelimiä sekä sitä miten päätöksenteko kyseisessä yhtiömuodossa toimii.

2.2.1 Yhtiökokous

Osakeyhtiön toimielimiin kuuluvat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja (Suomen Yrittäjät 2013b). Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa (Osakeyhtiölaki 624/2006, 5:1§). Päätöstenteko perustuu yhtiökokouksessa paikalla olevien osakkaiden tekemiin päätöksiin ja poissaolevien on vain tyydyttävä niihin (Villa ym. 2007, 73).

Yhtiökokouksia on kahdenlaisia; varsinainen ja ylimääräinen yhtiökokous eroavat siten, että varsinaisen yhtiökokouksen pitoaika määrätään etukäteen, kun taas ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää tarvittaessa (Villa ym. 2007, 73 - 74). Yhtiön hallitus kutsuu koolle varsinaisen yhtiökokouksen, joka on järjestettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jos yhtiömiehet ovat yksimielisiä yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista, ei yhtiökokousta tarvitse pitää. Tehdyt päätökset on kuitenkin kirjattava ylös, numeroitava sekä laitettava päivämäärä. Ainakin kahden osakkeenomistajan on myös allekirjoitettava kyseinen päätös. (Suomen Yrittäjät 2013b; Osakeyhtiölaki 624/2006, 5:1§.)

Yhtiökokouksessa on todettava sen laillisuus ja päätösvaltaisuus ennen kuin päätöksiä voidaan tehdä. Päätösvaltaisuuden täyttymiseen vaikuttavat osakeyhtiön säännöt, joissa laillisuus ja päätösvaltaisuus on määritelty. Jos päätösvaltaisuutta ei todeta ennen päätösten tekoa, eivät ne ole lainvoimaisia. Jotta kokous olisi päätösvaltainen, on kokouskutsu annettava säännöissä määrättyä ajankohtana ja myös tavalla, esimerkiksi kirjeenä. (Kookas.fi 2013.) Kutsu yksityisen osakeyhtiön yhtiökokoukseen on lähetettävä viimeistään viikkoa ennen kokouksen pitämistä. Aikaisintaan sen voi ilmoittaa osakkeenomistajille kaksi kuukautta aikaisemmin. (Villa ym. 2007, 76.) Yhtiön säännöissä voi olla kokouksen päätösvaltaisuuden edellytyksenä myös osallistujien lukumäärä (Kookas.fi 2013).

Normaalisti järjestettävässä yhtiökokouksessa asiat ratkaistaan siten, että yli puolet annetuista äänistä saanut ehdotus hyväksytään ja eniten ääniä saanut valitaan tehtävään. Yhtiökokous voi myös päättää ennen vaalin pitämistä, että yli puolet äänistä saanut henkilö valitaan. Jos äänet menevät tasan, ratkaistaan vaali arpomalla ja muunlaisessa äänestyksessä puheenjohtajan ääni ratkaisee, jos yhtiöjärjestykseen ei ole toisin kirjattu. (Osakeyhtiölaki 624/2006, 5:26§.)

Osakkeenomistaja äänestää sillä äänimäärällä, jonka hänen omistamansa osakkeet tuottavat, jollei yhtiöjärjestykseen ole merkitty muuta tapaa (Osakeyhtiölaki 624/2006, 5:12§). Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettäviä asioita ovat seuraavat:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- taseen osoittaman voiton käyttäminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallituksen sekä mahdollisen hallintoneuvoston jäsenille ja toimitusjohtajalle, jos sellainen on valittu
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä tilintarkastajien valinta
- muut yhtiöjärjestyksen perusteella käsiteltävät asiat. (Villa ym. 2007, 74.)

Osakeyhtiössä täytyy pitää ylimääräinen yhtiökokous silloin, jos niin määrätään yhtiökokouksessa, hallituksen mielestä siihen on aihetta, joko osakkeenomistaja tai tilintarkastaja vaatii niin osakeyhtiölain mukaisesti (OYL 5:4§) tai sitten hallintoneuvoston mielestä se olisi tarpeellista ja sillä on oikeus päättää asiasta (Osakeyhtiölaki 624/2006, 5:3§).

Jokaiselle osakkeenomistajalle kuuluu oikeus saada yhtiökokouksen käsiteltäväksi asia, joka kuuluu osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksen päätettäväksi.

Yhtiökokous ei voi käsitellä muunlaisia asioita kuin sellaisia, jotka osakeyhtiölain mukaisesti kuuluvat sen toimivaltaan. Osakkeenomistajan on tehtävä kirjallinen vaatimus haluamastaan käsiteltävästä asiasta tarpeeksi ajoissa, jotta se voidaan laittaa kokouskutsuun muillekin tiedoksi. (Villa ym. 2007, 74 - 75.)

2.2.2 Hallitus

Osakeyhtiöllä täytyy olla hallitus, jonka lisäksi voi mahdollisesti olla myös toimitusjohtaja sekä hallintoneuvosto (Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:1§).

Hallituksen toimivaltaan kuuluvat ne yhtiön hallinnon asiat, jotka eivät varta vasten kuulu yhtiökokoukselle tai hallintoneuvostolle, jos sellainen on (Villa ym. 2007, 79). Hallituksen yleisiä tehtäviä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja siitä, että sen toiminta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus on myös vastuussa siitä, että kirjanpito ja varainhoito valvotaan asiaankuuluvasti. (Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:2§.) Lyhyesti sanottuna hallitus siis hoitaa yhtiön toiminnan järjestämistä, johtamista sekä edustamista ja siihen kuuluu vähintään yksi tai useampi luonnollinen henkilö. Oikeushenkilöt, alaikäiset, edunvalvonnan alaiset, rajoitetun toimintakelpoisuuden alaiset henkilöt eivätkä konkurssissa olevat voi toimia hallituksen jäseninä. (Villa ym. 2007, 78 - 79.)

Hallituksen puheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle silloin kun hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja näin haluaa. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä, ellei yhtiöjärjestyksessä mainita enempää. (Suomen Yrittäjät 2013b.) Hallituksen päätökset ratkaistaan enemmistön mielipiteellä, eikä osakeomistuksella ole tässä tilanteessa merkitystä. Yhtiöjärjestykseen voidaan kuitenkin merkitä, että hallituksen päätöksenteko edellyttää määräänemmistöä. (Suomen Yrittäjät 2013b; Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:3§.) Äänten mennessä tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee asian, kun taas puheenjohtajaa valittaessa asia ratkaistaan arvalla tasatilanteessa (Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:3§). Jollei yhtiöjärjestyksessä toisin mainita, on yhtiökokouksen valittava hallitukseen yhdestä viiteen varsinaista jäsentä. Jäsenmäärän ollessa alle kolme varsinaista jäsentä, on näiden lisäksi hallitukseen valittava ainakin yksi varajäsen. (Suomen Yrittäjät 2013b.)

2.2.3 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan yleistoimivaltaan kuuluu hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa niiden ohjeiden ja määräysten mukaan, joita hallitus on antanut. Toimitusjohtajan vastuulla on yhtiön kirjanpidon lainmukaisuus sekä varainhoidon luotettavuus. Hän antaa myös hallituksen jäsenille hallituksen tehtävien hoitamiseen tarvittavat

tiedot. (Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:17§.) Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus vaikuttavat siihen, miten toimivalta toimitusjohtajan ja hallituksen välillä jakaantuu. Toimitusjohtaja voi tehdä epätavallisia ja kauaskantoisia toimia vain silloin, jos yhtiön hallitus on antanut hänelle valtuudet siihen. (Villa ym. 2007, 80.)

Vaikka toimitusjohtaja ei kuuluisikaan hallitukseen, hän voi silti osallistua sen kokoukseen ja käyttää puhevuoroaan, jollei hallitus ole toisin määrännyt (Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:18§). Hallitus valitsee toimitusjohtajan ja se voi myös erottaa hänet milloin tahansa. Erottaminen voi tapahtua välittömästi, ilman, että siihen kerrotaan mitään syytä. Toimitusjohtajalla on myös mahdollisuus erota itse milloin vain. Jos näin tapahtuu, hänen on ilmoitettava erosta joko hallitukselle tai sen jäsenille. (Villa ym. 2007, 80.)

2.2.4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvosto siis on osakeyhtiössä vapaaehtoinen elin ja se voidaan määrätä yhtiöjärjestyksessä. Siinä on aina ilmoitettava hallintoneuvoston jäsenten ja varajäsenten, jos sellaisia on, määrä sekä toimikausi. Jäseniä on oltava vähintään kolme ja toimikausi voi olla joko määräaikainen tai toistaiseksi jatkuva. (Villa ym. 2007, 80 - 81.)

Hallintoneuvoston tehtäviä on valvoa yhtiön hallintoa, joka on hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla. Yhtiöjärjestyksessä on myös mahdollista sopia, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet. Muuten hallintoneuvoston on mahdollista tehdä vain niitä tehtäviä, jotka kuuluvat hallituksen yleistöimivaltaan ja joita ei ole säädetty muiden toimielinten tehtäviksi. Edellyttäen kuitenkin, että kyseiset tehtävät on määrätty yhtiöjärjestyksessä. (Osakeyhtiölaki 624/2006, 6:21§.) Hallintoneuvoston valitsee yhtiökokous ja siinä on oltava vähintään kolme jäsentä. Hallituksen jäsentä eikä toimitusjohtajaa tai näiden varajäseniä voida valita hallintoneuvostoon. (Villa ym. 2007, 81.)

2.3 Yrittäjän vastuu

Toiminimi solmii kaikki sopimukset omalla nimellään. Vaikka toiminimen liiketoiminnasta tehdään oma kirjanpitos, toiminimi ei ole yrittäjästä erillinen oikeushenkilö, vaikka sille on voitukin rekisteröidä oma erillinen nimi. Tämän vuoksi toiminimiyrittäjä vastaa kaikista sitoumuksista, joita on tehnyt, sekä kaikella henkilökohtaisella että toiminimeen kuuluvalla omaisuudella. Toiminimen omaisuus on erillistä yrittäjän omasta omaisuudesta vain kirjanpidossa (Suomen Yrittäjät 2013a). Näin ollen toiminimi ja sen omistaja rakentuvat yhtenäisestä taloudellisesta kokonaisuudesta (Villa ym. 2007, 21). Tämä tarkoittaa myös sitä, että jos toiminimen velkoja on perinnässä ulosoton kautta, velkoja voi ulosmitata myös yrittäjän henkilökohtaista omaisuutta. Velkoja voi periä saatavaansa yrittäjän omasta omaisuudesta, vaikka toiminimen liikeomaisuus riittäisikin velan maksuun. (Suomen Yrittäjät 2013a.)

Toiminimiyrittäjällä on myös samanlainen rikosoikeudellinen vastuu, kuin kenellä vain luonnollisella henkilöllä (Villa ym. 2007, 21). Toiminimen toiminnan rahoitus tulee omistajan henkilökohtaisesta omaisuudesta tai velkarahoituksesta (Villa ym. 2007, 22). Vastuu velkojen maksusta on siis myös yrittäjällä.

Osakeyhtiössä osakkeenomistaja vastaa ”yhtiön taloudellisista sitoumuksista” rajoitetusti, eli vain sillä pääoman määrällä, jonka hän on sijoittanut yhtiöön. Näin ollen osakas ei ole henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön veloista. Käytännössä usein on kuitenkin niin, että kun yritystoimintaa aloitetaan, osakkaana olevan yrittäjän on pakko taata yhtiön velkoja omalla nimellään. Hän voi myös joutua käyttämään omaa yksityistä omaisuuttaan, jotta yhtiön velkoihin saisi vakuudet. Tällaisessa tilanteessa osakkaan vastuu laajenee, eikä vastuu rajoitukaan enää sijoitettuun osakepääomaan. Vastuu laajenee annettujen panttien, kiinnitysten ja takaussitoumusten ehtojen mukaisesti. (Keskuskauppakamari 2011, 17.)

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla ovat ne vahingot, joita he ovat ”tahallisesti tai tuottamuksellisesti” aiheuttaneet tekemillään toimilla yhtiölle. Jos vahinko on aiheutunut toiminnalla, joka on osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyksen määräyksiä vastaan, heidän on vastattava siitä sekä osakkaille että ulkopuolisille.

(Keskuskauppakamari 2011, 17.) Jos vahingon aiheuttaja pystyy todistamaan toimineensa huolellisesti, korvausvastuu voi poistua (Suomen Yrittäjät 2013b).

Toiminimen ja osakeyhtiön osakkeenomistajan vastuut yhtiön tekemistä sitoumuksista ja velvoitteista siis eroavat merkittävästi. Toiminimiyrittäjällä on selkeästi suurempi vastuu liikkeen veloista kuin osakkeenomistajalla osakeyhtiössä, koska hän vastaa kaikista omalla omaisuudellaan. Yrittäjänä oleva osakas voi kuitenkin joutua takaamaan osakeyhtiön ottamia lainoja ja nämä voivat olla suuriakin. Osakeyhtiön toiminnan pyörittämiseen voidaan tarvita suuria lainoja, joihin liiketoiminnan alussa ei yhtiöllä ole omia takuita.

(Keskuskauppakamari 2011, 17.) Tämän vuoksi osakeyhtiön osakkaalla voi olla euromääräisesti yhtä suuri vastuu yhtiön veloista kuin mitä toiminimiyrittäjällä on yrityksestään. Koska vastuu toiminimiyrittäjällä on täysimääräinen, on hänen myös helpompi nostaa varoja toiminimestä, kuin osakkeenomistajan osakeyhtiöstä. Seuraavassa luvussa perehdytäänkin tähän aiheeseen eli varojen nostoon yrityksestä.

2.4 Varojen nosto

Toiminimessä yrittäjä ei voi maksaa itselle, puolisolalle tai alle 14-vuotiaalle lapselle palkkaa. Tämän sijaan yrittäjä voi nostaa varoja toiminimestä yksityisnostoina (Suomen Yrittäjät 2013a; Verohallinto 2012a.) Yksityisnostot, eivät ole verotettavaa tuloa, vaan tulos, joka syntyy toiminimen elinkeinotoiminnasta, verotetaan yrittäjän tulona. Yksityisnostoja ei myöskään kirjata yritystoiminnasta aiheutuneeksi kuluksi. (Verohallinto 2012a.)

Osakeyhtiössä osakkeenomistaja voi nostaa yhtiöstä joko osinkotuloja tai palkkatuloja tehdyn työn mukaan (Keskuskauppakamari 2011, 17). Näiden lisäksi osakkaan on mahdollista saada varoja osakeyhtiöstä silloin, jos varoja jaetaan vapaan oman pääoman rahastosta, osakepääomaa alennetaan, yhtiön omia osakkeita hankitaan tai lunastetaan tai jos yhtiö puretaan ja poistetaan rekisteristä (Osakeyhtiölaki 624/2006, 13:1§). Tavallisimpia keinoja ovat kuitenkin vain osingon tai palkan nosto. Muunlainen yhtiön varoja pienentävä tai velkoja suurentava toiminta ilman liiketoiminnallista syytä on osakeyhtiölain 13. luvun 1. pykälän (624/2006) mukaan laitonta varojenjakamista.

Toiminimi on siis yrittäjälle vaivattomampi yhtiömuoto varojen noston kannalta kuin osakeyhtiö. Toiminimiyrittäjä voi huoletta nostaa itselleen ”palkkaa” tekemästään työstä ilman, että hänen tarvitsee toimittaa ennakonpidätystä, sotumaksua tai työttömyysvakuutusmaksua kyseisestä summasta. Hänen ei myöskään tarvitse kuukausittain ilmoittaa verohallinnolle maksettuja palkkoja, ellei toiminimi ole palkannut muita työntekijöitä.

2.5 Yritysmuodon muutos

Yritysmuodon muutoksella on vaikutusta moneen asiaan, kuten omistajien asemaan, velkavastuuseen ja vakuuden kestävyys. Näiden lisäksi muutos tuo mukanaan monenlaisia verotuskysymyksiä. Toiminimi voi jatkaa toimintaansa avoimena yhtiönä tai kommandiittiyhtiönä tai se voidaan muuttaa osakeyhtiöksi. (Immonen 2002, 555.) Tässä tutkimuksessa käsitellään kuitenkin vain toiminimen muutosta osakeyhtiöksi.

Kun toiminimi halutaan muuttaa osakeyhtiömuotoiseksi, sen liiketoimintaa ei ole mahdollista jatkaa suoraan osakeyhtiönä, vaan tilalle on perustettava kokonaan uusi osakeyhtiö (Kyläkallio 2012). Yritysmuodon muutoksesta on ilmoitettava Verohallintoon ja kaupparekisteriin, jota pitää Patentti- ja rekisterihallitus. Ensin on tehtävä toiminimen lopettamisilmoitus lomakkeella Y6 ja sen jälkeen osakeyhtiön perustamisilmoitus lomakkeella Y1. (Verohallinto 2010c.)

Jotta toiminimi voi muuttaa toimintansa osakeyhtiömuotoiseksi, on hänen itsensä merkittävä kaikki osakkeet, jotka tulevat uuteen osakeyhtiöön (Kyläkallio 2012). Tämä tarkoittaa sitä, että uusi osakeyhtiö on aluksi yhden osakkeenomistajan yhtiö, eikä kahden tai useamman toiminimen liiketoimintaa ole mahdollista yhdistää osakeyhtiöksi (Kyläkallio 2012; Verohallinto 2010c). Uusia osakkaita yhtiöön voi ottaa vasta sen jälkeen, kun se on perustettu (Verohallinto 2010c).

Toiminimen muuttuessa osakeyhtiöksi, eli toisenlaiseksi yhtiömuodoksi, muuttuu myös yrityksen Y-tunnus. Uusi, perustettu osakeyhtiö saa uuden Y-tunnuksen, koska toiminimen Y-tunnus on aina henkilökohtainen. (Verohallinto 2010c.) Toiminimen muuttaminen osakeyhtiöksi vaatii uuden osakeyhtiön perustamisen

normaalisti eli on tehtävä osakeyhtiölaissa määritelty perustamissopimus sekä yhtiöjärjestys (Kyläkallio 2012).

Yhtiömuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi tapahtuu siten, että toiminimi siirtää liikkeen varat ja velat osakeyhtiölle verotuskirjanpidon arvoilla. Tässä on kysymyksessä apporttiperustaminen, eli toiminimi annetaan varoineen ja velkoineen osakemerkinnän maksuksi uudelle osakeyhtiölle. (Immonen 2002, 557.) Kun toiminimi sijoitetaan uuteen osakeyhtiöön apporttina, on tämä kirjattava myös perustamissopimukseen. Lisäksi siihen on liitettävä selvitys apporttiomaisuudesta eli:

- *yksilöitävä apporttiomaisuus*
- *yksilöitävä apporttiomaisuudella suoritettava maksu*
- *mainittava omaisuuden arvostamiseen vaikuttavat seikat*
- *mainittava omaisuuden arvostamisessa noudatetut menetelmät.* (Patentti- ja rekisterihallitus 2008.)

Edellä mainittujen lisäksi kaupparekisteriin on annettava perustamissopimuksen liitteenä tilintarkastajan lausunto siitä, onko apporttiomaisuudella ollut ”*vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo yhtiölle*” (Patentti- ja rekisterihallitus 2008). Osakeyhtiölle siirtyvän apporttiomaisuuden arvon on oltava nettomäärältään vähintään yhtä suuri kuin osakeyhtiölaissa määritelty osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma eli 2500 euroa. Jos omaisuuden arvo on tätä suurempi, ylimenevä osa on mahdollista kirjata sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. (Kyläkallio 2012.)

Osakeyhtiöksi toiminimi muuttuu sillä hetkellä kun se merkitään kaupparekisteriin. Kaupparekisteri-ilmoitus tulee tehdä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun yhtiömuodon muuttamista koskeva asiakirja on allekirjoitettu. Jos näin ei tapahdu, raukeaa yhtiömuodon muutos. (Kyläkallio 2012.)

Ellei velkoja anna vapautusta velvoitteista, on toiminimi vastuussa veloistaan, vaikka apporttiperustamisessa osakeyhtiö ottaisi ne vastattavakseen. Toiminimiyrittäjän on kuitenkin henkilökohtaisesti vastuussa vain niistä veloista, jotka ovat muodostuneet toiminimen aikana. Niistä veloista, jotka ovat syntyneet uuden osakeyhtiön aikana, toiminimi on vastuussa vain osakeyhtiölain mukaan eli sijoittamallaan osakepääomalla. (Immonen 2002, 557.)

Seuraavassa taulukossa (1) vertaillaan toiminimelle ja osakeyhtiölle tunnusomaisia piirteitä.

TAULUKKO 1. Yhteenvedo toiminimen ja osakeyhtiön tunnuspiirteistä
(Keskuskauppakamari 2011, 16 - 17)

	Toiminimi	Osakeyhtiö
Yhtiömiehet, jäsenet tai osakkaat	Yksityinen henkilö harjoittaa liiketoimintaa omissa nimissään	Yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö
Päätöksenteko yrityksen asioissa	Yrittäjä tekee kaikki päätökset itse	1. Yhtiökokous: ylin päätösvalta osakkeenomistajilla 2. Hallitus: huolehtii yhtiön hallinnosta 3. Toimitusjohtaja: vastaa yhtiön juoksevasta hallinnosta
Riski ja vastuuyrityksen sitoumuksista	Yrittäjä on vastuussa liikkeen taloudellisista sitoumuksista kaikella omaisuudellaan. Perustamiseen ei tarvita alkupääomaa.	Osakkeenomistaja vastuussa taloudellisista sitoumuksista vain sijoittamallaan osakepääomalla.
Varojen nosto ja voitonjako	Yrittäjä ei voi nostaa palkkaa yrityksestä, mutta hän voi nostaa varoja yksityisottoina.	Osakkeenomistajat voivat saada yhtiöstä osinkotuloja ja palkkatuloja työpanoksesta riippuen.
Yleisluonnehdinta, soveltuvuus	Yrittäjän oma työpanos on ratkaiseva. Päätöksenteko on joustavaa ja nopeaa. Sopii toimintaan, jota harjoitetaan ”perhepiirissä” ja yksi henkilö on toiminnasta vastuussa.	Sopiva yritykselle, joka tarvitsee pääomaa. Edellyttää laajempaa perehtymistä lainsäädäntöön ja hallinnollisesti raskaampi kuin toiminimi.

Taulukosta 1 käy ilmi, että toiminimi on toiminnaltaan yksinkertaisempi kuin osakeyhtiö. Toiminimessä yrittäjä voi tehdä kaikki päätökset itse ja myös vapaasti nostaa rahaa yrityksestä oman taloutensa menoihin. Osakeyhtiössä päätöksenteko on monimutkaisempaa ja varojen jako yhtiöstä tarkkaa ja rajattua. Toisaalta toiminimiyrittäjällä, joka on liiketoiminnassa kiinni koko henkilökohtaisella omaisuudellaan, on suurempi vastuu yrityksestä, kun taas osakeyhtiön osakas voi olla vastuussa yhtiön taloudellisista sitoumuksista vain sijoittamallaan pääomalla. Minimissään tämä määrä yhden osakkaan osakeyhtiössä on 2 500 euroa.

3 TOIMINIMEN JA OSAKEYHTIÖN VEROTUS

Tässä luvussa selvitetään toiminimen ja osakeyhtiön verotusta. Tavoitteena on selvittää verotuksen periaatteita, kuten tuloksen muodostumista, nettovarallisuuden määritelmää ja laskemista sekä varsinaisten verojen muodostumista verotettavasta tulosta. Ensin käsitellään toiminimen verotusasioita ja tämän jälkeen perehdytään osakeyhtiöön. Verotusosio on rajattu näihin kahteen yritysmuotoon, jotta tutkimuskysymykseen saataisiin vastaus verotuslaskelmien avulla. Luvun lopuksi on asiaa yhtiömuodon muutoksen verotuksesta.

3.1 Toiminimen verotus

Toiminimi ei ole itsenäinen verovelvollinen, vaan sen tulos verotetaan yrittäjän tulona, joka jaetaan ansio- ja pääomatuloksi nettovarallisuuden perusteella (Suomen Yrittäjät 2012a). Nettovarallisuuden lisäksi on selvitettävä toiminimen tuloksesta verotettava tulo.

3.1.1 Nettovarallisuus

Nettovarallisuus on selvitettävä, jotta voidaan laskea pääomatulo-osuus yrityksen tuloksesta. Nettovarallisuus lasketaan siten, että yrityksen varoista, jotka ovat veronalaisia, vähennetään velat. (Villa ym. 2007, 228.) Laskennassa huomioidaan vain elinkeinotoiminnan varat sekä velat. Yksityistalouteen kuuluvia varoja tai velkoja ei oteta nettovarallisuuteen mukaan, vaikka ne olisikin kirjattu toiminimen kirjanpitoon. (Salin 2009, 51.) Varoihin kuuluu seuraavassa kuviossa (2) esitetyt taseen erät.

Rahoitusomaisuus osittain	<ul style="list-style-type: none"> • pankki- ja tilisaamiset, saamavekselit + muut sellaiset rahoitusvarat • EI: tavallinen pankkitilin pääoma tai muut korkotulon lähdeveron alaiset talletukset tai joukkovelkakirjalainat • EI: talletusten ja obligaatioiden verohuojennuslaissa tarkoitettut verovapaat talletukset
Vaihto-omaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • myytäväksi tarkoitettut tavarat, tuotannossa käytettävät raaka-aineet sekä valmiit ja keskeneräiset tuotteet
Käyttöomaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • maa-alueet, arvopaperit, rakennukset, koneet, kalusto, muut esineet, patentit sekä muut luovutettavissa olevat aineettomat oikeudet • soran ja hiekanottoaikat, kaivokset, kivilouhokset, turvesuot yms. hyödykkeet
Pitkävaikutteiset menot	<ul style="list-style-type: none"> • ne pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa, esim. aktivoidut vuokrahuoneiston perusparannusmenot tai yritysostossa syntynyt liikearvo

KUVIO 2. Nettovarallisuuteen kuuluvat varat (Salin 2009, 51 – 57; Verohallinto 2011e)

Velkoihin taas sisältyy kaikki taseen veloissa olevat erät seuraavia lukuun ottamatta: oma pääoma, rahastot, varaukset tai velat, jotka kohdistuvat niihin talletuksiin tai velkakirjoihin, joita ei lueta nettovarallisuuden varoiksi. Oman pääoman ollessa negatiivinen toiminimiyrittäjän yksityisottojen takia, osa veloista kuuluu yrittäjän omaan talouteen, eikä elinkeinotoiminnan velaksi. (Salin 2009, 58.)

Saatuun nettovarallisuuteen lisätään 30 prosenttia toiminimen ennakonpidätyksen alaisista palkoista. Määrä lasketaan palkoista, jotka on maksettu verovuoden päättymistä edeltäviltä 12 kuukaudelta. (Villa ym. 2007, 228.) Myös luontoisedut lasketaan palkkoihin rahapalkkojen lisäksi. Esimerkiksi kun verotetaan tuloa, joka

on syntynyt tilikaudella 1.1. – 31.12.2012, nettovarallisuuteen, joka on laskettu edellisen vuoden tilikauden perusteella, lisätään palkat, jotka on maksettu 1.1. – 31.12.2012. (Salin 2009, 58.) Kun palkat on lisätty nettovarallisuuteen, saadaan pääomatulo-osuuden laskentaperuste.

3.1.2 Tuloksen muodostuminen

Toiminimen verotettava tulo verovuodelta lasketaan siten, että ensin selvitetään tilikauden elinkeinotoiminnasta syntynyt tulos ja siitä vähennetään ne aikaisempina verovuosina syntyneet elinkeinotoiminnan tappiot, jotka ovat vielä käytettävissä. Tulos saadaan selville siten, että veronalaisista tuloista vähennetään verotuksessa vähennyskelpoiset menot. (Salin 2009, 61.)

Veronalaista tuloa elinkeinoverotuksessa on melkein kaikki tulot, toiminimellä esimerkiksi tavaroiden ja palveluiden myynnistä kertyneet tulot sekä tulot, jotka ovat tulleet käyttöomaisuuden myymisestä tai vuokraamisesta. Toiminimiyrittäjän sijoituksia yritykseensä, eikä vieraan pääoman sijoituksia, kuten pankkilainaa, lueta verotuksessa eikä kirjanpidossa tuloksi. Verovapaata tuloa ovat lähdeveronalaiset korkotulot, joita on maksettu pankkitileillä olevista talletuksista sekä palautuskorko veronpalautuksista (Salin 2009, 61 - 62).

3.1.3 Vähennyskelpoiset ja vähennyskelvottomat kulut

Vähennyskelpoisia kuluja elinkeinotoiminnan verotuksessa on ne tulot, jotka johtuvat elinkeinotulon hankkimisesta ja sen säilyttämisestä. Täydellistä listaa vähennyskelpoisista menoista ei ole olemassa, vaan vähennyskelpoisuus määräytyy sen mukaan, onko meno olennaisesti liitettävissä harjoitettuun liiketoimintaan. (Salin 2009, 63.) Vaikka hankitut tavarat olisivat pilaantuneet varastossa ennen myyntiä, on niiden ostohinta vähennyskelpoinen, kunhan niiden todellinen ostotarkoitus on ollut hankkia tuloa. (Tomperi 2007, 78.) Tässä opinnäytetyössä käsitellään vain taulukossa 2 listattuja vähennyskelpoisia kuluja, koska ne ovat yleisimpiä pk-yrityksissä.

TAULUKKO 2. Verotuksessa vähennyskelpoiset menot (Salin 2009, 68; Tomperi 2007, 78 - 84)

Verotuksessa kokonaan vähennyskelpoisia kuluja:
Palkat, eläkkeet, vakuutusmaksut yms. maksut
Pakolliset ja vapaaehtoiset henkilösivukulut
14-vuotiaalle lapselle maksettu palkka
Työterveyshuollon kustannukset
YEL eli yrittäjäeläkevakuutus
Koulutusmenot
Työvaatteet
Puhelinkulut
Vuokrat

Toiminimiyrittäjä ei voi maksaa itselleen palkkaa, joten palkoista vähennyskelpoisia (taulukko 2) on vain ulkopuolisille työntekijöille maksetut palkat. Myöskään puolisolle tai alle 14-vuotiaalle lapselle maksettu palkka ei ole vähennyskelpoinen. Jotta lapsen palkka olisi vähennyskelpoinen (taulukko 2), on hänen täytynyt täyttää 14 ennen verovuoden alkua. (Salin 2009, 64.)

Työterveyshuollon kustannuksista (taulukko 2) vähennyskelpoisia verohallituksen antaman ohjeen (Dnro 697/345/2007, 28.5.2007) mukaan vain Kelan korvausten piiriin kuuluvat kustannukset voi vähentää verotuksessa. Se osa kirjataan työterveyshuollon kustannukseksi, joka ylittää Kelan korvaaman määrän. (Salin 2009, 64.)

Koulutusmenoista vähennyskelpoisia (taulukko 2) ovat vain sellaisiin koulutuksiin osallistumiset, joista saamia taitoja työntekijät tarvitsevat säilyttääkseen ja kehittääkseen ammattitaitoaan liiketoiminnan harjoittamisessa. Näin ollen peruskoulutuksesta tai uuden ammatin hankkimisesta syntyneitä kuluja ei voi vähentää toiminimen verotuksessa. (Salin 2009, 67.) Puhelinkuluista vähennyskelpoisia (taulukko 2) ovat ne puhelut, joita on käytetty liiketoiminnan harjoittamiseen (Salin 2009, 68).

Verotuksessa vähennyskelvottomia kuluja taas ovat vapaaehtoiset eläkemaksut, sillä ne laitetaan vähennyksenä vasta esitetyttyyn veroilmoitukseen, verovapaan tulon hankkimismenot, sanktionluontoiset maksut, kuten sakot, pysäköintivirhe-, ylikuorma- ja muut vastaavat maksut. Myöskään veronkorotuksia, tuloveroja tai veroihin liittyviä viivästyskorkoja ei voi vähentää toiminimen tulosta sen verotuksessa. (Salin 2009, 65 - 66; Tomperi 2007, 86 - 88).

Edellisten vähennyskelpoisten ja vähennyskelvottomien kulujen lisäksi ovat vielä edustuskulut, jotka eivät kuulu suoraan kumpaankaan ryhmään. Edustusmenoista voi elinkeinotoiminnan verotuksessa vähentää vain puolet ja toinen puoli on vähennyskelvotonta. Edustuskuluista ei saa tehdä arvonlisäverovähennystä ollenkaan, joten puolikas lasketaan siitä summasta, joka sisältää arvonlisäveron. (Salin 2009, 65.)

3.1.4 Tuloksen laskenta

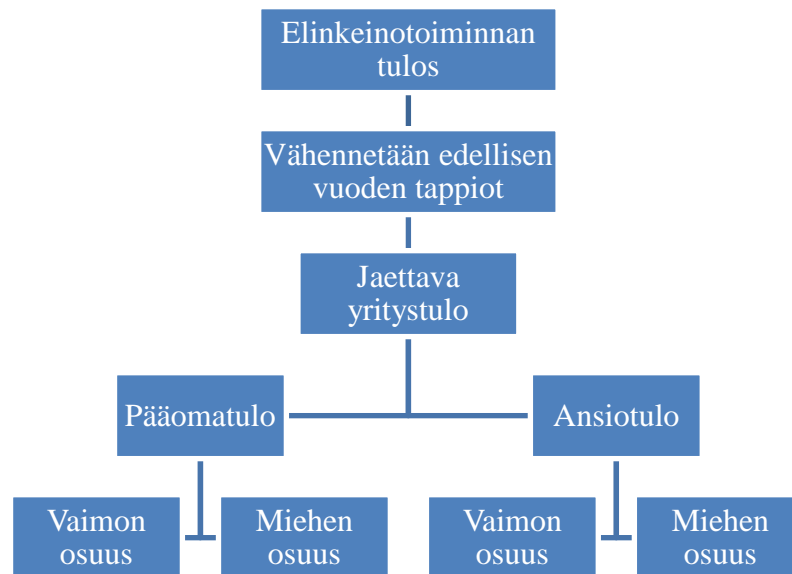
Seuraavassa kuviossa (3) selvitetään, kuinka kirjanpidossa olevasta tuloslaskelman tuloksesta päästään verotettavaan tuloon. Kirjanpidossa oleva tilikauden tulos ei siis ole sama, kuin se tulos, josta verot määrätään. (Tomperi 2007, 68.)

+/- Tuloslaskelman voitto/tappio
+ Tuloverot
+ Kuluiksi kirjatut vähennyskelvottomat menot
- Tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot
+/- Jaksotuksesta johtuvat erot
+/- Muut oikaisut
<hr/>
= Verovuoden verotettava tulo
- Vahvistetut tappiot
<hr/>
= Lopullinen verotettava tulo

KUVIO 3. Verotettavan tulon laskeminen (Tomperi 2007, 69)

Tuloslaskelman voittoon (kuvio 3) lisätään tuloverot sekä aikaisemmin tässä luvussa (3.1.3) esitetyt vähennyskelvottomat kulut. Mahdollisten muiden oikaisujen jälkeen saadaan verotettava tulo, josta vahvistetut tappiot vähennetään.

Toiminimen tuloksen laskenta suoritetaan elinkeinoverolain säädösten mukaan (kuvio 4): ensin vähennetään veronalaisesta tuloksesta ne kulut, joita sen hankkimiseen on käytetty (Suomen Yrittäjät 2012a). Saatua tulosta verotetaan siten, että se jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi (kuvio 4) (Salin 2009, 48). Pääomatuloksi tulee 20 prosenttia toiminimen nettovarallisuudesta. Määrä voi olla myös kymmenen prosenttia, jos verovelvollinen niin vaatii. Vuodesta 2010 lähtien on toiminimiyrittäjän ollut mahdollista valita verotuksen jakaantuminen niin, että koko tulos verotetaan ansiotuloina, eli pääomatulojen osuus on nolla prosenttia nettovarallisuudesta. (Suomen Yrittäjät 2012a.)

KUVIO 4. Toiminimen yritystulo (Villa ym. 2007, 228)

Jos puoliset harjoittavat yhdessä liiketoimintaa, yritystulon pääomatulo-osuus ja ansiotulo-osuus jaetaan (kuvio 4). Ansiotulo jaetaan puolisoille heidän liiketoiminnassa tekemänsä työn mukaan. Jos toisen työpanos on kovin pieni, voi veroviranomainen päättää, etteivät molemmat ole toiminnassa mukana. (Villa ym. 2007, 227.) Jos yrittäjät eivät anna muuta selvitystä työpanoksistaan

liiketoiminnassa, ansiotulo jaetaan puolisoitten kesken puoliksi. Saatu pääomatulo-osuus jaetaan puolisoitten nettovarallisuudesta omistamien osuuksien mukaan tai jos näyttöä tästä ei esitetä, pääomatulot jakaantuvat puoliksi. (Villa ym. 2007, 227.)

3.1.5 Ansiotulojen ja pääomatulojen verotus

Toiminimeä verotetaan kuten luonnollista henkilöä. Ansiotuloja verotetaan valtion progressiivisen tuloveroasteikon mukaisesti. Taulukossa 3 on esitetty valtion tuloveroasteikko verovuodelta 2012 ja taulukossa 4 on valtion tuloveroasteikko vuodelta 2013.

TAULUKKO 3. Vuoden 2012 valtion tuloveroasteikko (Verohallinto 2011a)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
16 100 – 23 900	8	6,50
23 900 – 39 100	515	17,50
39 100 – 70 300	3 175	21,50
70 300 - 100 000	9 883	29,75

Taulukoita (3-4) käytetään siten, että ensin katsotaan mihin ensimmäisen sarakkeen ansiotuloväleistä oma ansiotulo sijoittuu. Seuraavaksi omasta ansiotulosta vähennetään kyseisen välin alaraja, joka kerrotaan viimeisessä sarakkeessa samalla rivillä olevalla prosenttiluvulla ja näin saadaan vero alarajan ylittävistä tulonosasta euroina. Saatuun tuloon lisätään keskimmaisessä sarakkeessa oleva luku eli vero alarajan kohdalla. Seuraavassa taulukossa (4) on

tuloveroasteikko vuodelta 2013, josta näkyy, onko valtion ansiotulon verotukseen tullut muutoksia vuodesta 2012 vuoteen 2013.

TAULUKKO 4. Valtion progressiivinen tuloveroasteikko vuonna 2013
(Verohallinto 2013c)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 100 – 23 900	8	6,50
23 900 – 39 100	515	17,50
39 100 – 70 300	3 175	21,50
70 300 - 100 000	9 883	29,75
100 000 -	18 719	31,75

Vuodesta 2012 vuoteen 2013 valtion tuloveroasteikko (taulukot 3 ja 4) on muuttunut ainoastaan siten, että vuoden 2013 verotuksessa on uusi porras yli 100 000 euron verotettavaan ansiotuloon. Viime vuonna eli vuonna 2012 yli 100 000 verotettavaa ansiotuloa saaneet maksoivat veroista vähemmän kuin tänä vuonna, eli eniten tienaaavien veroja korotettiin lisäämällä viides luokka.

Ansiotuloista on maksettava myös kunnallisveroa, kirkollisveroa sekä sairausvakuutusmaksua. Kunnallisvero vaihtelee kunnittain; Lahdessa (case-yrityksen kotipaikka) kunnallisvero on sekä vuonna 2012 että 2013 19,5 %. Kirkollisveroa maksavat vain evankelisluterilaiseen tai ortodoksiseen seurakuntaan kuuluvat henkilöt. Myös kirkollisvero riippuu siitä, kumpaan kirkkoon kuuluu. Evankelisluterilaisen seurakunnan kirkollisvero on 1,5 % molempina vuosina. (Suomen Yrittäjät 2012b; Verohallinto 2011b; 2012b.) Sairausvakuutusmaksu menee Kelalle eli Kansaneläkelaitokselle ja se sisältää

päivärahamaksun sekä sairaanhoitomaksun. Vuonna 2012 päivärahamaksu oli 0,82 prosenttia ja sairaanhoitomaksu 1,22 prosenttia, kun taas vuonna 2013 ne ovat 0,74 % ja 1,30 %. (Suomen Yrittäjät 2012b; Verohallinto 2011c; 2013b.)

Ansiotuloista voidaan tehdä seuraavia vähennyksiä, joita kutsutaan viran puolesta tehtäviksi vähennyksiksi:

- tulonhankkimisvähennys
- ansiotulovähennys
- työtulovähennys
- eläketulovähennys
- opintorahavähennys
- invalidivähennys
- perusvähennys
- merityötulovähennys.

Tässä tutkimuksessa perehdytään vain tulonhankkimis-, ansiotulo-, työtulo- ja perusvähennykseen, koska niitä tarvitaan case-yrityksen verotuslaskelmissa empiriaosiossa. Tulonhankkimisvähennys on 620 euroa palkkatulosta, kuitenkin enintään palkan määrän. Ansiotulovähennys tehdään ansiotulosta ennen kunnallisverotusta ja sen voi tehdä, jos on esimerkiksi veronalaista palkkatuloa, eikä se mene yli 93 333 euron. Vähennystä voi tehdä enintään 3 570 euroa. Perusvähennyksen voi tehdä, jos ansiotulot eivät ole yli 17 100 euroa (17 280 euroa vuonna 2013). Määrä lasketaan ansiotuloista, joista kaikki muut vähennykset on jo tehty. Perusvähennystä voi tehdä maksimissaan 2 850 euroa (2 880 euroa vuonna 2013). (Verohallinto 2012d; 2013d.)

Työtulovähennyksen edellytys on myös esimerkiksi veronalainen palkkatulo, eikä ansiotulot voi olla yli 121 181 euroa. Työtulovähennys on korkeintaan 970 euroa (945 euroa vuonna 2012) ja se vähennetään, toisin kuin aikaisemmat vähennykset, valtion tuloverosta. (Verohallinto 2012d; 2013d.)

Pääomatuloa verotetaan 30 prosentilla ja jos tulot menevät 50 000 euron yli, on veroprosentti 32 (Suomen Yrittäjät 2012a).

3.2 Osakeyhtiön verotus

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, jonka tilikauden tuloksesta lasketaan verotettava tulo, joka verotetaan yhtiön itsensä tulona (Tomperi 2007,46; Verohallinto 2013a). Yhtiön verotuksella ei siis ole vaikutuksia sen osakkaiden verotukseen. Verovuodesta 2012 lähtien osakeyhtiön tuloveroprosentti on 24,5 %. Osakeyhtiön tulo on mahdollista muodostua kolmesta eri tulolähteestä, joita ovat elinkeino-, maatalouden – ja henkilökohtainen tulolähde. Henkilökohtaista tulolähdettä voivat olla esimerkiksi vuokratulot kiinteistöstä, joka ei kuulu liiketoimintaan. (Verohallinto2013a.)

Kaikkien tulolähteiden verovuonna syntyneet tulot lasketaan yhteen, niistä vähennetään tappiot ja saadusta summasta lasketaan yhteisöille määrätty tulovero. Osakeyhtiössä on mahdollista vähentää verotuksessa vahvistetut tappiot seuraavien kymmenen vuoden aikana, kun tuloa syntyy. (Verohallinto2013a.)

3.2.1 Nettovarallisuus

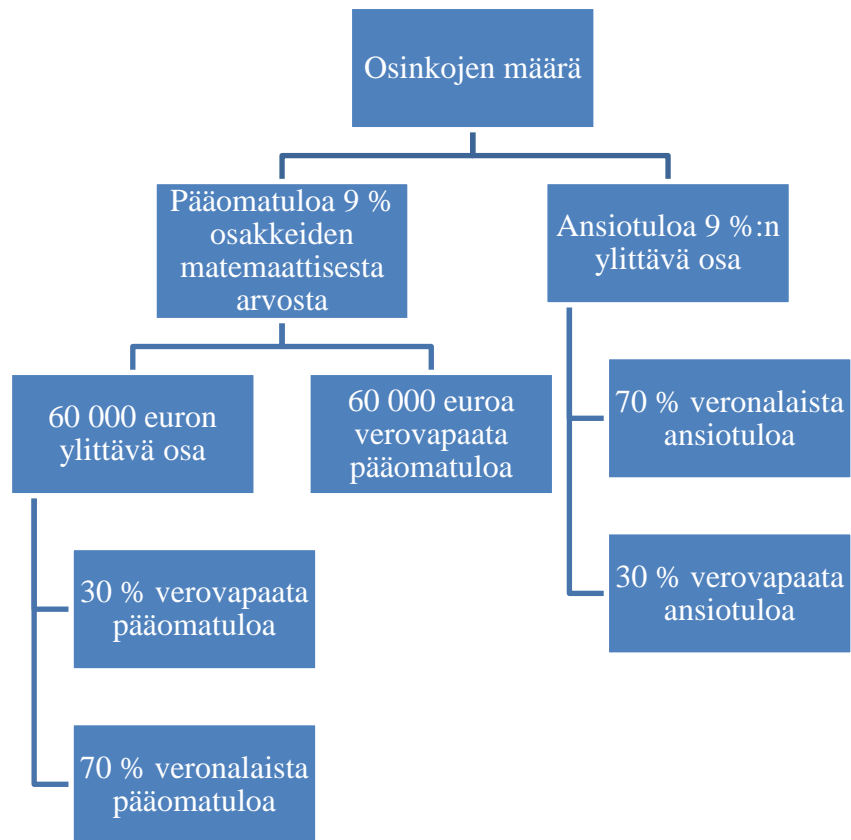
Osakeyhtiössä nettovarallisuus lasketaan siten, että yhtiön varoista vähennetään sen velat. Varoihin kuuluvat käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus. Velkoja taas ovat taseen vastattaviin vieraaseen pääomaan kirjatut erät. Laskennalliset verosaamiset eivät kuulu varoihin, eivätkä laskennalliset verovelat velkoihin. (Verohallinto 2013a.)

3.2.2 Osakkaiden verotus

Osakeyhtiön osakkeenomistajia verotetaan heidän yhtiöstä nostamastaan palkasta tai osingoista (Verohallinto 2013a). Osingon jaosta ei koidu yhtiölle veroja. Osinkotulot voivat olla osakkaalle verovapaita, veronalaisia tai sekä että. Osakkaan verotuksessa veronalaiset osingot voivat olla joko pääoma- tai ansiotuloja. (Tomperi 2007, 47.) Osinkojen veronalaisuus riippuu siitä, onko osinko saatu listatusta vai listaamattomasta osakeyhtiöstä ja onko osingonsaaja

luonnollinen henkilö, julkinen osakeyhtiö vai yksityinen osakeyhtiö (Tomperi 2007, 47). Tässä tutkimuksessa käsitellään vain luonnollisen henkilön yksityisestä osakeyhtiöstä saamia osinkoja, koska ne tulevat esiin case-yrityksen verotuksessa.

Luonnollisen henkilön listaamattomasta eli yksityisestä osakeyhtiöstä saatuja osinkoja verotetaan pääoma- ja ansiotuloina (kuvio 5). Pääomatuloa on yhdeksän prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, joka lasketaan siten, että ”yhtiön verovuotta edeltävän vuoden” nettovarallisuus jaetaan yhtiön osakkeiden lukumäärällä. Saatu luku eli yhtiön osakkeiden matemaattinen arvo kerrotaan osakkaan omistamien osakkeiden lukumäärällä. Näin saadaan omistuksessa olevien osakkeiden matemaattinen arvo yhteensä, josta yhdeksän prosenttia on verovapaata pääomatuloa 60 000 euroon asti. Sen ylittävästä osasta 70 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata pääomatuloa. (kuvio 5). (Verohallinto 2012c.)

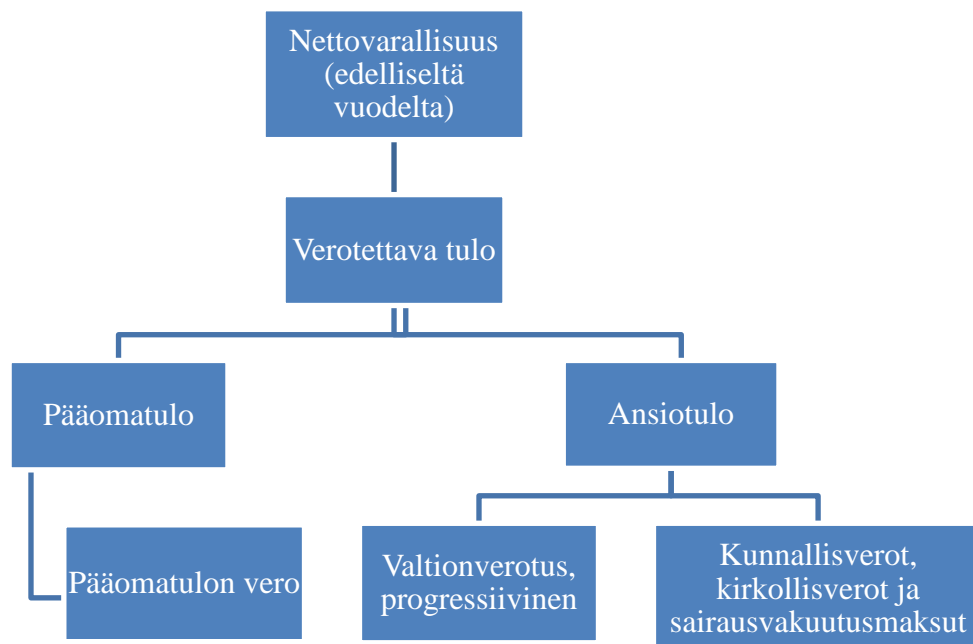

KUVIO 5. Luonnollisen henkilön osinkojen verotus yksityisestä osakeyhtiöstä saaduista osingoista

Kuviossa 5 näkyy ansiotulona verotettava osinko, eli jos osingon määrä ylittää yhdeksän prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, on ylimenevästä osasta 70 prosenttia veronalaista ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata ansiotuloa. Kuviossa 5 käy ilmi, kuinka saadut osingot jakaantuvat ansio- ja pääomatuloiksi ja paljonko tuloista on verovapaata. Pääomatuloista veroja maksetaan 30 prosenttia tai 32 prosenttia, jos pääomatulot ylittävät 50 000 euroa. Ansiotuloista maksetaan progressiivinen valtion vero, kunnallisvero, kirkollisvero sekä sairausvakuutuksen maksut, joista tarkemmin luvussa 3.1.5. (Verohallinto 2012c.)

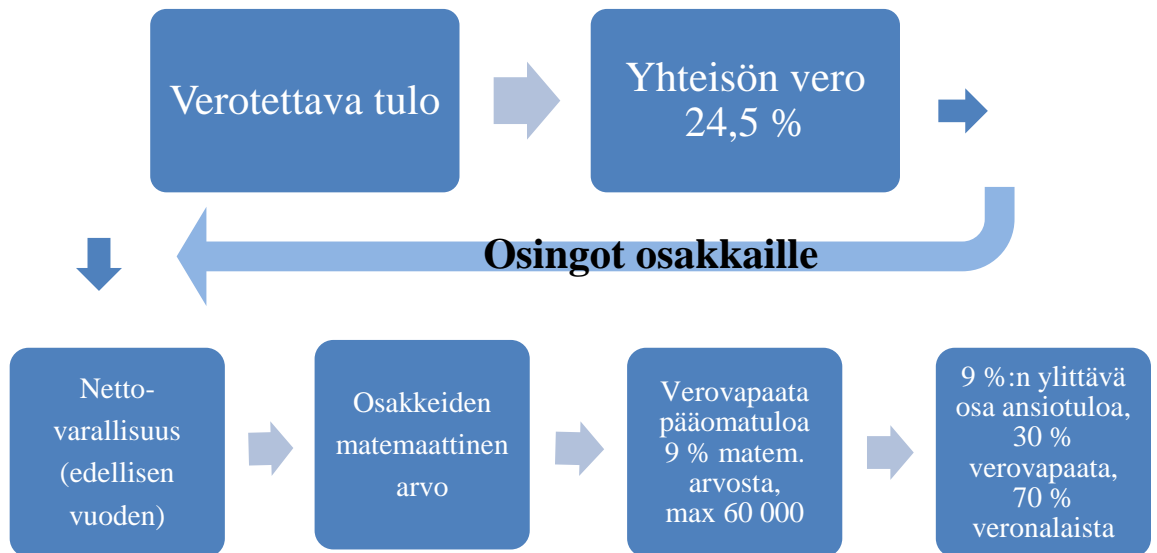
3.3 Toiminimen ja osakeyhtiön verotuksen vertailua

Toiminimiyrittäjää itseään verotetaan siis liikkeen toiminnan tuloksesta, kun taas osakeyhtiön osakkeenomistajaa vain nostamastaan palkasta ja osingosta. Toiminimeä ei veroteta ollenkaan erillisenä verovelvollisena, kun taas osakeyhtiön on maksettava verotettavasta tulosta veroa yhteisöjen verokannan mukaan. Osakeyhtiön verot maksetaan yhtiön kassasta, mutta toiminimen verot menevät yrittäjän omasta varallisuudesta. Seuraavissa kuvioissa kuvataan toiminimen ja osakeyhtiön verotusprosesseja.

KUVIO 6. Toiminimen verotusprosessi

Toiminimen verotusprosessi alkaa kuviossa 6 ylhäältä, eli toiminimen nettovarallisuuden laskemisesta. Tämän jälkeen selvitetään toiminimen verotettava tulo, joka jaetaan toiminimiyrittäjän pääoma- ja ansiotuloksi edellisen vuoden nettovarallisuuden perusteella. Lisäksi kuviosta 6 näkyy, mitä veroja pääoma- ja ansiotuloista pidätetään.

KUVIO 7. Osakeyhtiön ja osinkojen verotusprosessi

Kuvion 7 ylärivillä on kuvattuna osakeyhtiön verotuksen kulku, joka on yksinkertaisesti verotettavan tulon laskeminen ja siitä osakeyhtiön veron pidättäminen. Jos yhtiö maksaa osakkeenomistajilleen osinkoja, verotusprosessi jatkuu osakkaan verotuksena alemmalla rivillä.

Kuvioista 6 ja 7 voi huomata, että vaikka molempien verotuksessa tarvitaan nettovarallisuuden laskemista, sitä käytetään verotusprosessissa eri kohdassa. Toiminimessä nettovarallisuuden perusteella lasketaan toiminimiyrittäjälle tulevien ansio- ja pääomatulojen määrä, kun taas osakeyhtiössä nettovarallisuutta käytetään, kun osakkaille maksetuista osingoista selvitetään osakkeiden matemaattista arvoa ja sitä kautta pääoma- ja ansiotuloa.

3.4 Veromuutokset

Valtioneuvoston tiedotteessa kerrotaan, että hallitus sopi 21.3.2013 ”valtionalouden kehyksistä vuosille 2014 - 2017”. Muutoksia verotukseen tulee esimerkiksi yhteisöverokannan muutos nykyisestä 24,5 prosentista 20 prosenttiin. Hallituksen antaman tiedotuksen mukaan, tämän tarkoituksena on se, että verotusta siirretään tuloksen verottamisesta yhtiöstä pois jaettavan voiton verottamiseen. Tämä tarkoittaa, että myös osinkojen verotus muuttuu ensi vuonna eli 2014. (Valtioneuvosto 2013.)

Luonnollisen henkilön yksityisestä osakeyhtiöstä saaman osingon verotus muuttuu siten, että enää ei voi nostaa verovapaata pääomatuloa yhdeksän prosenttia nettovarallisuudesta 60 000 euroon asti. (Pirkkalaskenta 2013.) Osinkojen ansiotulo-osuutta ei jatkossa enää ole, vaan kaikki osinkotulot verotetaan pääomatuloina. Hallituksen tekemän uudistuksen mukaan osinkoja verotetaan siten, että kahdeksasta prosentista osakkeiden matemaattista arvoa 25 % on veronalaista pääomatuloa ja loppuosaa verotetaan myös pääomatulona. (PWC 2013.)

Ajankohtaa, jolloin edellä mainitut muutokset tulevat voimaan, ei ole vielä julkistettu. Yleensä tällaiset lait astuvat voimaan vuoden vaihtuessa, joten todennäköistä on, että 1.1.2014 alkaen muutoksia otetaan käyttöön joko kokonaan tai porrastetusti. (PWC 2013.) Ilmoitus ajankohdasta ja vahvistus muutoksista pitäisi tulla Verohallinnolta syksyllä 2013 (Pirkka-laskenta 2013).

3.5 Yhtiömuodon muutoksen verotus

Yhtiömuodon muuttuminen toiminimestä osakeyhtiöksi päättää toiminimen verovuoden heti, kun osakeyhtiö laitetaan kaupparekisteriin. Tällöin toiminimen on tehtävä tilinpäätös ja annettava veroilmoitus päättyneeltä verovuodelta. ”Osakeyhtiön toiminta-ajalta annetaan osakeyhtiön tuloveroilmoitus 6B.” (Verohallinto 2010c.) Yleensä yhtiömuodon vaihdoksesta ei synny veroseuraamuksia, jos yritys on edelleen samankaltainen toiminnaltaan muutoksesta huolimatta. Toiminimen varat ja velat pitää siirtää uudelle osakeyhtiölle samanarvoisina ja myös vahvistetut tappiot siirretään uudelle

yhtiölle. Omistussuhteiden samanlaisina säilyminen on myös olennaista. Toiminimen toimintavaraus taas puretaan yhtiömuodonvaihdosvuonna. (Verohallinto 2010c.)

Yhtiömuodon muutos osakeyhtiöksi ei muuta arvonlisäverovelvollisuutta mitenkään. Vaikka toimintamuoto muuttuu, liiketoiminnan harjoittajan ei ajatella muuttuvan, joten arvonlisäverotuksen kannalta toimija on edelleen sama. (Verohallinto 2010c.)

Toiminimellä on oikeus tilinpäätöksessään tehdä toimintavaraus, joka on toiminimien ja henkilöyhtiöiden keino muuttaa tulosta ja sitä kautta maksettavia veroja. Toimintavarauksen määrä voi olla enintään 30 % palkoista, jotka on maksettu edellisenä kahtenatoista kuukautena tilikauden päättymisestä. (Leppiniemi 2002.) Osakeyhtiöllä ei ole mahdollisuutta tehdä toimintavarausta, eikä sitä voida siirtää toiminimestä uuteen osakeyhtiöön sellaisenaan. Yhtiömuodon muutoksessa toiminimen tekemä toimintavaraus tuloutetaan toiminimen veronalaiseksi tuloksi. (Järvenoja 2007, 536.)

4 CASE: PIENYRITYS

Tutkimuksen aihe saatiin toimeksiantona tilitoimistosta, jonka asiakas tutkimuksen kohteena oleva toiminimi on. Toiminimestä käytetään tässä tutkimuksessa nimeä Pienyritys, jottei sitä voisi tunnistaa. Tilitoimiston pyynnöstä tutkimuksessa selvitetään milloin Pienyrityksen olisi kannattavaa muuttaa yhtiömuotonsa toiminimestä osakeyhtiöksi. Lisäksi tutkimukseen on tehty Pienyrityksen kirjanpitäjän haastattelu, jonka avulla pyritään kartoittamaan millaista veroneuvontaa tilitoimistossa tällä hetkellä annetaan, millainen on asiakkaiden verotietämyksen taso ja voisiko veroneuvontaa kehittää entisestään. Toiminimen ja osakeyhtiön verotuksista on tehty myös taulukko, johon on rakennettu verotuslaskelmat niin, että niitä voisi tilitoimiston pyynnöstä myös käyttää uudelleen.

Tämä luku sisältää tutkimuksen empiriaosuuden. Tutkimusosa alkaa tutkimusmenetelmien ja aineiston keräämisen kuvaamisella, jonka jälkeen esitellään tutkimuskohteet. Haastattelun kulkua ja keskeisiä tuloksia sekä havainnoinnin tuloksia käydään läpi yhdessä alaluvussa, jonka jälkeen siirrytään tilinpäätöstietojen käyttöön eli verotuslaskelmiin. Ensin ovat verotuslaskelmat toiminimen tilinpäätöksistä molemmilta vuosilta ja seuraavaksi osakeyhtiön verotuslaskelmat. Verotuslaskelmista on vielä yhteenveto, jonka jälkeen koko tutkimusosan tulokset.

Teoriaosuutta on käytetty hyödyksi ennen kaikkea verolaskelmia tehdessä. Laskelmissa tehtyihin vaiheisiin löytyy teoriaosuudesta selitykset ja vuosien 2012 ja 2013 säädökset. Lisäksi teoriaosuus on antanut selkeän kuvan toiminimen ja osakeyhtiön toiminnasta, mikä auttaa ymmärtämään myös verotusta.

4.1 Aineiston kerääminen

Tutkimusmenetelmänä tässä tutkimuksessa on kvalitatiivinen tutkimus, joka toteutetaan puolistrukturoituna haastatteluna. Muita työssä käytettäviä tutkimusmenetelmiä ovat havainnointi ja tilinpäätöstietojen tutkiminen. Tutkimusmenetelmät on esitelty tarkemmin johdannossa.

Tutkimukseen haastateltiin tilitoimiston kirjanpitäjää, joka hoitaa Pienyrityksen asioita. Haastattelu tehtiin 23.10.2013 tilitoimistossa ja se eteni siinä järjestyksessä, että ensin haastateltiin kirjanpitäjää puolistrukturoidun haastattelun mukaan. Tämän jälkeen katsottiin tutkimukseen jo tehtyjä laskelmia.

Koska tutkimuksen tekijä on työskennellyt tutkimuksen toimeksiantajatilitoimistossa, on tutkimuksen osallistuva havainnointi toteutettu työn lomassa. Samassa toimistossa työskennellessään tutkija on kuullut ja nähnyt kirjanpitäjien antamaa veroneuvontaa ja muuta tilitoimiston toimintaa. Havaintoja on kertynyt kolmen vuoden ajalta, jonka ajan tutkija on osa-aikaisesti työskennellyt tilitoimistossa.

Tilinpäätöstiedot on saatu tilitoimistosta. Vuoden 2012 tilinpäätöksen tietoja on käytetty laskelmissa sellaisenaan. Koska tutkimus on tehty kesken vuotta ja laskelmat on tehty myös vuodelta 2013, on neljän viimeisen kuukauden luvut arvioituja. Suurin osa lukujen arvioinnista on tehty siten, että ensimmäisen kahdeksan kuukauden kirjanpidon luvut on jaettu yhden kuukauden luvuiksi ja sen jälkeen kerrottu kahdellatoista.

Haastattelu äänitettiin, jonka jälkeen se litteroitiin eli kirjoitettiin tekstiksi. Litterointitekniikka on propositiotason litterointia, mikä tarkoittaa, että kirjalliseen muotoon on purettu ainoastaan haastattelun ydinsisältö. (Kananen 2008, 80.) Koko haastattelua ei siis kirjoitettu sanalliseen muotoon, koska sen ei katsottu olevan tarpeellista.

Litteroinnin jälkeen tehtiin haastattelun analysointi. Analysointitekniikkana oli sisällönanalyysi, jonka päämääränä on tuottaa aiheesta selkeä kuvaus. Sisällön analyysin tarkoitus on kuvata aineistoa tiiviinä ja yleisessä muodossa. (Kananen 2008, 94.)

4.2 Tutkimuskohteiden esittely

Tutkimusaihe tuli toimeksiantona lahtelaisesta tilitoimistosta, jonka asiakas tutkimuksen kohteena oleva Pienyritys on. Tilitoimisto alkoi toimintansa 1987 toiminimenä, mutta vuosi sitten sen yritysmuoto muutettiin osakeyhtiöksi.

Tilitoimiston asiakaskunta koostuu noin sadasta asiakasyrityksestä, johon sisältyy

niin toiminimiä, henkilöyhtiöitä kuin osakeyhtiöitäkin. Suuri osa asiakkaista toimii rakennusalalla eli asiakkaana on monta pientä rakennusliikettä sekä kaksi suurempaa. Muita tilitoimiston asiakkaita on esimerkiksi metallialan, luontaispalveluiden ja kaupan alan yrityksiä sekä mainos- ja arkkitehtitoimistoja. (Nikunen 2013.) Pienyrityksen tilinpäätöstiedot on saatu tilitoimistosta ja niitä käytetään esimerkkinä laskelmien laadinnassa.

Tilitoimiston asiakkaana on muitakin toiminimiä kuin Pienyritys, joiden liikevaihto on sen verran suuri, että yhtiömuodon muutosta kannattaisi harkita. Muutostilanteessa on nimenomaan kasvavat yritykset, kun taas asiakaskunnassa on monia toiminimiä, joille muutostarvetta ei ole. Esimerkkinä tällaisesta on parturi-kampaaja, jonka tarkoituksena on työllistää vain itsensä. (Nikunen 2013.)

Tilitoimiston lahtelainen asiakasyritys, jonka tilannetta tässä luvussa tutkitaan, on rakennusalalla toimiva toiminimi. Pienyritys ei ole ollut vielä kauaa toiminnassa, sillä se on perustettu vuonna 2011. Toiminnan alussa yrittäjä teki yksin töitä, mutta työmäärän kasvaessa yritykseen otettiin kaksi ulkopuolista työntekijää. Nyt työtä riittää yhteensä kolmelle henkilölle. Pienyrityksen alku näyttää sen verran hyvälle ja liikevaihto on kasvanut, että kirjanpitäjän mielestä yhtiömuodon muutos voisi olla kannattavaa. (Nikunen 2013.) Tässä empiriaosuudessa on tarkoitus selvittää olisiko yhtiömuodon muutos kannattavaa.

4.3 Haastattelun tulokset

Haastattelu purettiin, sen tulokset analysoitiin ja tutkimuksen kannalta tärkeimmät esille tulleet asiat kirjattiin ylös. Haastattelu toteutettiin puolistrukturoituna haastatteluna, jonka runko on liitteenä 1. Haastattelu jaettiin teemoihin, joiden mukaan tehtiin kysymyksiä kuhunkin teemaan liittyen. Seuraavaksi esitellään haastattelun tärkeimpiä tuloksia, joiden lomassa on havainnoinnin perusteella tehtyjä huomioita tilitoimiston veroneuvonnasta. Haastattelu on jaettu teemojen mukaisesti alaotsikoihin.

4.3.1 Tilitoimiston veroneuvonta

Haastattelussa keskusteltiin tilitoimiston antamasta veroneuvonnasta. Usein toiminimiyrityksille kerrotaan perustietoja toiminimen toiminnasta ja siitä, että yrityksestä voi nostaa yksityisottoina rahaa. Yrittäjän on kuitenkin huolehdittava, että kaikki pakolliset maksut tulevat hoidetuiksi, kuten arvonlisävero, ennakonpidätys- ja sosiaaliturvamaksut, ennakoverot sekä työeläkemaksut, jos yritykseen on palkattu työntekijöitä. Lisäksi neuvontaa on annettava ennakoverojen maksamisessa ja seurannassa. Kirjanpitäjän mielestä kirjanpitojärjestelmässä pitäisi olla jonkinlainen hälytysraja ennakoveroista. Tämä tarkoittaa sitä, että kirjanpitäjä saisi jonkinlaisen ilmoituksen, kun tulos menee niin suureksi, että maksetut ennakoverot eivät riitä. (Nikunen 2013.)

Havainnoinnin perusteella ennen yrityksen perustamista yrittäjät saattavat kysellä tilitoimiston kirjanpitäjiltä, mikä yritysmuoto heidän toiminnalleen olisi toimivin, ja asiasta käydään keskustelua. Tällöin kirjanpitäjät kertovat asiakkaalle yhtiömuotojen toiminnasta ja suosittelevat mielestään parasta vaihtoehtoa. Usein pohdintaa sopivaksi yritysmuodoksi käydään juuri toiminimen ja osakeyhtiön välillä.

Havainnoinnissa huomattiin että, jos jonkin toiminimen liiketoiminta kasvaa jatkuvasti ja liikevaihdosta tulee tarpeeksi korkea, kirjanpitäjä ja yrittäjä käyvät keskustelua, olisiko yhtiömuodon muutos kannattava. Myös tällöin kirjanpitäjä ohjeistaa asiakastaan tekemään oikean ratkaisun ajatellen verotusta sekä yritysmuodon toiminnan sopivuutta omaan liiketoimintaansa.

Tilitoimiston kirjanpitäjän mukaan yhtiömuodon muutoksia voisi olla kannattavampi tehdä enemmänkin, mutta asiaa jarruttaa se, että uuden osakeyhtiömuodon myötä yrittäjän on muutettava rahankäyttötapojaan. Kun yrittäjä on toiminimessä tottunut nostamaan rahaa vapaasti yksityisottoina, tulee osakeyhtiössä hankaluuksia, jos kaikki tulos halutaan nostaa yhtiöstä pois. (Nikunen 2013.)

Usein niillä toiminimillä, joilla on suurempi liikevaihto, on paljon verovelkoja, koska ennakoveroja ei olla halukkaita maksamaan. Tällöin velkojen maksuun kuluu lähes kaikki liikevaihto, eikä yhtiömuodon muutos ole kannattavaa.

Kirjanpitäjän olisikin omasta mielestään enemmän patisteltava asiakkaita, kun ennakkoverot näyttävät liian pieniltä. (Nikunen 2013.)

4.3.2 Asiakkaiden verotietous

Veroneuvonnasta siirryttiin keskustelemaan asiakkaiden verotiedoista. Kirjanpitäjän, jota haastateltiin, oli vähän vaikea arvioida, kuinka hyvin Pienyrityksen yrittäjä tai muut yrittäjät ovat tietoisia verotusasioista. Pienyrityksen yrittäjä ainakin on huolehtinut ennakkoverojen sekä esimerkiksi arvonlisäverojen maksusta moitteettomasti, joten ne asiat hänellä ainakin ovat kunnossa. Toisaalta taas kirjanpitäjä hoitaa esimerkiksi yrittäjän veroilmoituksen täytön ja valitsee edullisimman pääomatuloveroprosentin, joten yrittäjän ei tarvitse paljon niistä huolehtia. (Nikunen 2013.)

Muiden asiakkaiden kohdalla ennakkoverojen määrää kirjanpitäjän pitäisi enemmän seurata, koska monet eivät ole halukkaita maksamaan niitä etukäteen. Ne asiakkaat, joilla tietoa verotuksesta ei ole, maksavat usein liian vähän ennakkoveroja, jos kirjanpitäjä ei asiaa seuraa tai ehdi seurata. Näin jälkiverot voivat muodostua liian suuriksi maksaa kerralla. (Nikunen 2013.)

Havainnoinnin mukaan tilitoimiston asiakkaille neuvotaan yhtiömuodon valinta- tai muutostilanteessa yhtiömuotojen toimimisesta sekä verotuskäytännöistä, joten kaikki asiakkaat eivät tiedä yhtiömuodoista ja niiden eroavaisuuksista paljoakaan. Osa yrittäjistä on hyvin selvillä asioista ja osaa valita yhtiömuotonsa itse, mutta monet tarvitsevat opastusta näissä asioissa.

4.3.3 Veroneuvonnan kehittäminen

Keskustelussa kävi ilmi, että veroneuvontaa voisi kehittää siten, että ennakkoverojen määrää seurattaisiin esimerkiksi jokaisen kuukauden jälkeen. Vaikkei poistoja eikä muita jaksotuksia tehdäkään joka kuukausi, voisi ennakkoverojen määrä täsmätä paremmin, eikä jälkiveroja tulisi joillekin yrityksille niin paljon. (Nikunen 2013.)

Tutkimus voisi auttaa veroneuvonnassa siten, että tutkimuksen teoriaosuudessa on perustiedot toiminimen ja osakeyhtiön toiminnasta sekä verotuksesta. Asiakkaat voisivat myös itsenäisesti tutustua aiheeseen. Asiakkaalle helpointa on tietysti kysyä suoraan sanallisesti neuvoa.

Teorian perusteella tutkimusosioon on tehty laskelmat Pienyrityksen verotuksesta. Laskelmilla on tarkoitus selvittää, onko Pienyrityksen kannattava vaihtaa yhtiömuotonsa osakeyhtiöksi. Haastattelussa oli tarkoitus keskustella myös siitä, kuinka laskelmia voisi kehittää niin, että niistä voisi olla hyötyä veroneuvonnassa. Joitakin kehitysideoita tuli, kuten laskelmien muotoon ja käytettävyyteen liittyen.

4.4 Toiminimen verotuslaskelmat

Toiminimen verotuslaskelmat sisältävät toiminimen verotettavan tulon ja nettovarallisuuden laskemisen. Tämän jälkeen lasketaan Pienyrityksen yrittäjän pääoma- ja ansiotulo-osuus, joista lasketaan verot. Ensin käydään läpi vuoden 2012 tilanne ja sen jälkeen vuoden 2013 verotuslaskelmat.

4.4.1 Verotuslaskelmat vuodelta 2012

Toiminimi Pienyrityksen verotuslaskelmat vuodelta 2012 etenevät toiminimen verotusprosessin mukaisessa järjestyksessä.

Verotettava tulo

	2012
Tilikauden tulos	21719,57
+ Tuloverot	7720,02
+ Kuluiksi kirjatut vähennyskelvottomat menot	
Edustusmenot	74,74 50 % 37,37
Muut välittömät verot	3,00
= Lopullinen verotettava tulo	29479,96

Verotettavan tulon laskeminen alkaa tilikauden tuloksesta. Maksetut tuloverot, edustusmenoista puolet sekä muut välittömät verot lisätään tulokseen ja näin saadaan verotettava tulo. Muita oikaisuja Pienyrityksen ei tarvitse tehdä, eikä sillä myöskään ole tappioita edellisiltä vuosilta, joita tarvitsisi vähentää.

Nettovarallisuus	2012
Varat	17530,22
- Velat	12540,28
Nettovarallisuus	4989,94
+ palkoista 30 %	615,38
Pääomatulo-osuuden laskentaperiaate	5605,32

Maksetut palkat	2051,26
-----------------	---------

Nettovarallisuus on laskettu saman vuoden eli vuoden 2012 luvuista, koska vuoden 2011 lukuja ei ole tiedossa. Tämä osittain vääristää seuraavien laskelmien tuloksia. Seuraavassa laskelmassa selvitetään, kuinka toiminimen tulos jakaantuu yrittäjän pääoma- ja ansiotuloksi:

Vaihtoehto	A	B	C
Pääomatulo-osuus	20 %	10 %	0 %
Pääomatuloa	1121,06	560,53	0,00
Ansiotuloa	28358,90	28919,43	29479,96
Yhteensä	29479,96	29479,96	29479,96

Kun pääomatulon ja ansiotulon määrät on laskettu, selvitetään, mikä niistä on edullisin vaihtoehto, eli millä pääomatulo-osuusprosentilla saadaan pienimmät verot. Seuraavaksi lasketaan, paljonko Pienyrityksen yrittäjän, ansiotulovähennys sekä työtulovähennys ovat. Tulonhankkimisvähennys on jokaisessa tapauksessa 620 euroa.

Ansiotulovähennys	A	B	C
Ansiotulot	28358,90	28919,43	29479,96
- Tulonhankkimisväh.	620,00	620,00	620,00
Puhdas ansiotulo	27738,90	28299,43	28859,96
Ansiotulovähennys			
51 % 7230			
2500	2412,30	2412,30	2412,30
28 %	5742,49	5899,44	6056,39
Yhteensä	8154,79	8311,74	8468,69
Vähennys kuitenkin enintään			3570

Jos ansiotulo ylittää vähennys edellisestä vähennysmäärästä	14000 ,tehtävä	4,50 %
Ansiotulovähennys	2951,75	2926,53
		2901,30

Työtulovähennys

	A	B	C
Ansiotulot	28358,90	28919,43	29479,96
Työtulovähennys			
7,10 % 2500	1835,98	1875,78	1915,58
Enimmäismäärä			945
Työtulovähennys	945,00	945,00	945,00

Myös työtulovähennyksen enimmäismäärästä on tehtävä 1,10 % vähennys, jos puhtaat ansiotulot ylittävät 33 000 euroa. Tässä tapauksessa niin ei kuitenkaan ole. Seuraavaksi selvitetään valtion verot sekä Sova-maksut eli sosiaalivakuutusmaksut, joihin sisältyy sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu (1,22 %) sairausvakuutuksen päivärahamaksu (0,82 %), työeläkevakuutusmaksu (5,15 %) sekä työttömyysvakuutusmaksu (0,60 %). Sairaanhoitomaksu ei kuitenkaan ole valtion veroa varten laskettavan verotettavan ansiotulon perusteena, joten se ei sisälly seuraavan laskelman Sova-maksuihin.

Valtion vero ja Sova-maksut	A	B	C
Ansiotulot	28358,90	28919,43	29479,96
Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Sova (ei sairaanhoitomaksu)	1863,18	1900,01	1936,83
Verotettava ansiotulo	25875,72	26399,42	26923,13
Valtion vero	860,75	952,40	1044,05
Työtulovähennys	-945,00	-945,00	-945,00
Lopullinen valtion vero	-84,25	7,40	99,05
Sairaanhoitomaksu	279,67	286,37	293,07
Päivärahamaksu	232,54	237,14	241,74

Kun valtion vero ja sairaanhoitomaksu sekä päivärahamaksu on laskettu, selvitetään kunnallis- ja kirkollisverot.

Kunnallisverotus	A	B	C
Ansiotulot	28358,90	28919,43	29479,96
Tulohankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Puhdas ansiotulo	27738,90	28299,43	28859,96
Ansiotulovähennys	2951,75	2926,53	2901,30
Sova (ei sairaanh.maksu)	1863,18	1900,01	1936,83
Verotettava ansiotulo 1	22923,97	23472,90	24021,82
Perusvähennys	0,00	0,00	0,00
Verotettava ansiotulo 2	22923,97	23472,90	24021,82
Kunnallisvero	4470,17	4577,21	4684,26
Kirkollisvero	343,86	352,09	360,33
Ansiotulojen verot yhteensä	5242,00	5460,22	5678,43

Ansiotulojen verotuksessa edullisin vaihtoehto on ensimmäinen, eli kun pääomatulo-osuus on 20 %. Ansiotulojen veroihin ei lasketa mukaan TyEl-maksua eikä työttömyysvakuutusmaksua. Pääomatulojen vero on 30 % pääomatuloista tai 32 % jos ne ylittävät 50 000 euroa.

Pääomatulojen verotus	A	B	C
Pääomatulot	1121,06	560,53	0,00
Verot yhteensä	336,32	168,16	0,00

Pääoma- ja ansiotulojen verot yhteensä	A	B	C
Veroprosentti yhteensä	18,92 %	19,09 %	19,26 %

Pääomatuloverojen laskemisen jälkeen lasketaan paljonko pääoma- ja ansiotuloveroja on yhteensä ja paljonko veroa maksetaan prosentuaalisesti. Laskelman perusteella A-vaihtoehto eli 20 prosentin pääomatulo-osuus nettovarallisuudesta aiheuttaa vähiten veroja eli 5 578,32 euroa.

4.4.2 Verotuslaskelmat vuodelta 2013

Seuraavaksi lasketaan Pienyrityksen verot vuodelta 2013. Osa tiedoista on arvioitu, joten tulos ei ole täysin luotettava.

Verotettava tulo		2013
Tilikauden tulos		16599,95
+ Tuloverot		4751,12
+ Kuluiksi kirjatut vähennyskelvottomat menot		
Edustusmenot	257,18 50 %	128,59
= Verovuoden verotettava tulo		21479,66
-Vahvistetut tappiot		0
= Lopullinen verotettava tulo		21479,66

Nettovarallisuus		2012
Varat		17530,22
- Velat		12540,28
Nettovarallisuus		4989,94
+ palkoista	30 %	6577,67
Pääomatulo-osuuden laskentaperiaate		11567,61

Maksetut palkat	21925,56
-----------------	----------

Nettovarallisuuden laskenta on sama kuin edellisenä vuonna, koska silloin käytettiin myös vuoden 2012 lukuja. Vuoden 2013 nettovarallisuutta muuttaa kuitenkin maksettujen palkkojen määrä, joka tänä vuonna on suurempi kuin edellisenä. Tästä voidaankin päätellä, että työntekijät eivät ole olleet koko vuotta 2012 työssä. Vuoden 2013 maksettujen palkkojen määrä on myös arvioitu, koska loppuvuoden palkoista ei voi vielä tietää, eikä sitä kuinka paljon loppuvuonna kertyneistä palkoista maksetaan tänä vuonna.

Vaihtoehto	A	B	C
Pääomatuloa	20 %	10 %	0 %
Pääomatuloa	2313,52	1156,76	0,00
Ansiotuloa	19166,14	20322,90	21479,66
Yhteensä	21479,66	21479,66	21479,66

Pääomatulo- ja ansiotulo-osuudet lasketaan ja seuraavaksi lasketaan ansiotulojen verotuksessa tehtävät vähennykset. Vuonna 2013 voidaan vähentää myös perusvähennys.

Tulonhankkimisvähennys	A	B	C
Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00

Ansiotulovähennys	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
- Tulonhankkimisväh.	620,00	620,00	620,00
Puhdas ansiotulo	18546,14	19702,90	20859,66
Ansiotulovähennys			
51 % 7230			
2500	2412,30	2412,30	2412,30
28 %	3342,12	3666,01	3989,90
Yhteensä	5754,42	6078,31	6402,20

Vähennys kuitenkin enintään			3570
Jos puhdas ansiotulo yli vähennys	14000	,tehtävä	4,50 %
Ansiotulovähennys	3365,42	3313,37	3261,32

Työtulovähennys	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Työtulovähennys			
7,30 % 2500	1216,63	1301,07	1385,51
Enimmäismäärä			970
Työtulovähennys	970,00	970,00	970,00

Perusvähennys	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Ansiotulovähennys	3365,42	3313,37	3261,32
Työtulovähennys	970,00	970,00	970,00
Puhtaat ansiotulot	14210,71	15419,53	16628,34
Enimmäismäärä			2880
Vähennys	2880	2880	2880
Jos ansiotulo ylittää vähennys edellisestä vähennysmäärästä	2880	, tehtävä	20,00 %
Perusvähennys	668,63	441,89	215,14

Puhtaan ansiotulon määrä on oltava enintään 1 7280 euroa, jotta perusvähennys voidaan tehdä. Vuodesta 2013 alkaen on yleisradiovero, joka on 0,68 % ansiotuloista tulonhankkimisvähennyksen jälkeen. Vero voi kuitenkin olla maksimissaan 140 euroa ja alle 50 euron suuruista veroa ei peritä lainkaan.

Yleisradiovero		A	B	C
Puhdas ansiotulo		18546,14	19702,90	20859,66
Yleisradiovero	0,68 %	126,11	133,98	141,85

Seuraavaksi selvitetään valtion verot sekä Sova-maksut eli sosiaalivakuutusmaksut, joihin sisältyy sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu (1,30 %) sairausvakuutuksen päivärahamaksu (0,74 %), työeläkevakuutusmaksu (5,15 %) sekä työttömyysvakuutusmaksu (0,60 %). Sairaanhoitomaksu ei kuitenkaan ole valtion veroa varten laskettavan verotettavan ansiotulon perusteena.

Valtion vero ja Sova-maksut	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Tulohankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Sova (ei sairaanhoitomaksu)	1243,88	1318,956	1394,0297
Verotettava ansiotulo	17302,25	18383,94	19465,63
Valtion vero	86,15	156,46	226,77
Työtulovähennys	-970,00	-970,00	-970,00
Lopullinen valtion vero	-883,85	-813,54	-743,23
Sairaanhoitomaksu	172,49	190,17	207,86
Päivärahamaksu	141,83	150,39	158,95
Yleisradiovero	126,11	133,98	140,00

Kun valtion vero ja sairaanhoitomaksu sekä päivärahamaksu on laskettu, selvitetään kunnallis- ja kirkollisverot.

Kunnallisverotus	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Tulohankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Puhdas ansiotulo	18546,14	19702,90	20859,66
Ansiotulovähennys	3365,42	3313,37	3261,32
Sova (ei sairaanh.maksu)	1243,88	1318,96	1394,03
Verotettava ansiotulo 1	13936,83	15070,57	16204,31
Perusvähennys	668,63	441,89	215,14
Verotettava ansiotulo 2	13268,20	14628,68	15989,17
Kunnallisvero	2587,30	2852,59	3117,89

Kirkollisvero	199,02	219,43	239,84
Ansiotulojen verot yhteensä	2342,90	2733,02	3121,30

Ansiotulojen verot ovat jälleen pienimmät A-vaihtoehdossa eli 2 342,90 euroa.

Pääomatulojen verotus	A	B	C
Pääomatulot	2313,52	1156,76	0,00
Verot yhteensä	694,06	347,03	0,00

Pääoma- ja ansiotulojen verot yhteensä	A	B	C
	3036,95	3080,05	3121,30
Veroprosentti yhteensä	14,14 %	14,34 %	14,53 %

Vuonna 2013 on kannattavinta valita 20 prosentin pääomatulo-osuus, koska sen verot ovat pienimmät eli 3 036,95 euroa.

4.5 Osakeyhtiön verotuslaskelmat

Osakeyhtiön verotuslaskelmia varten on tehty osakeyhtiön tuloslaskelma ja tase. Tutkimuksessa oletetaan, että liikevaihto ja kulut pysyvät samoina yhtiömuodon muutoksesta huolimatta, joten osakeyhtiön tuloslaskelman ja taseen malleina on käytetty toiminimen tuloslaskelmaa ja tasetta (liite 2).

4.5.1 Osakeyhtiön verotuslaskelmat vuodelta 2012

Vuoden 2012 verotuslaskelmissa on oletettu, että osakepääoma on pienin mahdollinen eli 2 500 euroa. Loput omasta pääomasta on siirretty sijoitetun vieraan pääoman rahastoon (svop), joka menee negatiiviseksi toiminimen yksityisottojen vuoksi. Liikevaihto ja kulut ovat samat osakeyhtiössä kuin toiminimessä. Ainoastaan toimintavarausta ei enää saa tehdä, joten tulos ennen veroja on suurempi sen takia. Tilikauden voitto on myös erisuuri, koska osakeyhtiön verot lasketaan erilailla kuin toiminimessä.

TULOSLASKELMA	31.12.2012
LIKEVAIHTO	61247,44
Ostot	-2346,70
Henkilöstökulut	-5489,11
Poistot	-4011,28
Liiketoiminnan muut kulut	-18581,53
LIKEVOITTO	30818,82
Rahoitustuotot ja -kulut	-926,53
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	29892,29
Muut välittömät verot	-3,00
Tuloverot 24,50 %	-7323,61
TILIKAUDEN VOITTO	22565,68

TASE	31.12.2012
VASTAAVAA	
Pysyvät vastaavat	
Aineelliset hyödykkeet	
Koneet ja kalusto	12033,84
Pysyvät vastaavat	12033,84
Vaihtuvat vastaavat	
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	4677,00
Siirtosaamiset	819,38
Rahat ja pankkisaamiset	5235,23
Vaihtuvat vastaavat	10731,61
VASTAAVAA	22765,45

VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osakepääoma	2500,00
SVOP	-14444,10
Tilikauden voitto	22169,27
<hr/>	
Oma pääoma	10225,17
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	11043,13
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	102,84
Muut lyhytaikaiset velat	
Siirtovelat	1394,31
<hr/>	
Vieras pääoma	12540,28
<hr/> <hr/>	
VASTATTAVAA	22765,45

Seuraavaksi lasketaan yhtiön nettovarallisuus osingon jakoa varten.

Nettovarallisuus on laskettu samalta vuodelta (2012), koska vuoden 2011 tietoja ei ollut saatavilla. Tämä hieman vääristää nettovarallisuuden määrää.

Käyttöomaisuus	12033,84
Myyntisaamiset	4677,00
Siirtosaamiset	819,38
<hr/>	
Varat yhteensä	17530,22
-Velat	12540,28
<hr/>	
Nettovarallisuus	4989,94

Koska Pienyrityksen yrittäjä omistaa kaikki yhtiön osakkeet, on osakkeiden matemaattinen arvo sama kuin osakeyhtiön nettovarallisuus eli 4989,94 euroa.

4.5.1.1 Osinko

Seuraavaksi lasketaan paljonko veroja osakeyhtiölle ja osakkaalle tulee, jos yhtiö jakaa osinkoa koko tilikauden voiton verran. Ennen osingon määrittämistä, on tilikauden tuloksesta vähennettävä negatiivinen sijoitetun vieraan pääoman (svop) määrä. Jakokelpoista tulosta on siis $22\,565,68 - 14\,444,10 = 8\,121,58$.

Verovapaata osinkoa on 9 % matemaattisesta arvosta:

$$9 \% \times 4\,989,94 \text{ €} = 449,09$$

Ylittävästä osasta $8\,121,58 - 449,09 = 7\,672,48$ euroa, verovapaata osinkotuloa on 30 % ja veronalaista ansiotuloa 70 %.

$$30 \% \times 7\,672,48 = 2\,301,74$$

$$70 \% \times 7\,672,48 = 5\,370,74$$

Oletetaan, että yrittäjän veroprosentti on 18 %. Tällöin veroja osingoista pidätetään $5\,370,74 \times 0,18 = 966,73$.

Osakeyhtiön ja osakkaan verot olisivat yhteensä $7\,323,61 + 966,73 = 8\,290,34$ euroa.

4.5.1.2 Palkka

Osingon sijasta osakkeenomistaja voi nostaa osakeyhtiöstä palkkaa. Seuraavaksi lasketaan paljonko veroja osakeyhtiölle ja osakkaalle tulee, jos osakas nostaa palkkaa yhtiöstä yhtä paljon kuin hän on ottanut yksityisnostoja vuonna 2012. Yksityisnostoja on noin 11 944, ja tarkoituksena on, että sen verran yrittäjälle jää nettopalkaksi, joten summaan on lisättävä veron osuus. Oletetaan edelleen, että yrittäjän veroprosentti on 18 prosenttia. Bruttotulon määrä lasketaan seuraavasti:

$$11\,944 / 0,82 = 14\,565,85 \text{ euroa,}$$

$$\text{ja veron määrä on } 14\,565,85 - 11\,944 = 2\,621,85 \text{ euroa}$$

Veron lisäksi palkasta pidätetään sosiaaliturvamaksu 2,12 %, joka on 308,80 euroa (Verohallinto 2011d). Yhteensä yritys maksaa palkasta siis $14\,565,85 + 308,80 = 14\,874,65$ euroa. Tämä summa eli osakkaan palkka vähennetään osakeyhtiön tulosta ennen veroja, eli $29\,892,29 - 14\,874,65 = 15\,017,64$ euroa. Tästä vähennetään verot 24,5 %, eli 3 679,32 euroa. Tilikauden voitoksi saadaan 11 338,32 euroa. Osakkaan ja osakeyhtiön verot ovat yhteensä $2\,621,85 + 308,80 + 3\,679,32 = 6\,609,97$ euroa, mikä on vähemmän kuin, jos kaikki nostettaisiin osinkona.

Edellisessä laskelmassa palkkaa nostettiin vain toiminimestä nostettujen yksityisottojen verran ja loput tilikauden voitosta verotettiin osakeyhtiön tuloksena. Seuraavaksi lasketaan verojen määrä, jos palkkaa nostetaan niin paljon, että tulos on mahdollisimman pieni. Osakkaan tuloveroprosentin oletetaan edelleen olevan 18 %.

Nettopalkan määrä on 23 500, johon lisätään verot $5\,158,54$ ($23\,500 / 0,82$) ja saadaan bruttopalkka $28\,658,54$ euroa. Sosiaaliturvamaksut ovat 2,12 % eli $607,56$ euroa. Palkkoihin menevä summa on $29\,266,10$ euroa, joka vähennetään voitosta ennen veroja: $29\,892,29 - 29\,266,10 = 626,19$. Tilikauden voitosta veroja menee 24,5 % eli $153,42$. Veroja yhteensä osakkaalta ja osakeyhtiöltä kertyy $5\,158,54 + 607,56 + 153,42 = 5\,919,52$

4.5.1.3 Palkka ja osinko

Yksi vaihtoehto on nostaa sekä palkkaa että osinkoa. Jos osakas nostaa ensimmäisen palkkalaskelman mukaan palkkaa $11\,944$, tilikauden tulokseksi jää $15\,017,64$, josta vähennetään tuloverot $3\,679,3 = 11\,338,32$ euroa tilikauden voittoa. Jotta osinkoa voitaisiin jakaa, on vähennettävä sijoitetun vieraan pääoman rahaston negatiivinen arvo eli $-14\,444,10$. Tilikauden voitto menee vähennyksen seurauksena negatiiviseksi, joten osinkoa ei ole mahdollista jakaa.

4.5.2 Osakeyhtiön verotuslaskelmat vuodelta 2013

Osakeyhtiön verotuslaskelmat vuodelta 2013 on tehty samalla periaatteella kuin vuonna 2012. Ensin on toiminimen tuloslaskelman ja taseen perusteella tehty osakeyhtiön tuloslaskelma ja tase, jonka jälkeen paljonko veroja maksetaan, jos yrittäjä nostaa osinko tai palkkaa.

TULOSLASKELMA	31.12.2013
LIKEVAIHTO	95972,48
Ostot	-11866,78
Ulkopuoliset palvelut	-4635,00
Henkilöstökulut	-30427,56
Poistot	-3008,46
Liiketoiminnan muut kulut	-17298,47
LIKEVOITTO	28736,22
Rahoitustuotot ja -kulut	-807,48
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	27928,74
Tuloverot 24,50 %	-6842,54
TILIKAUDEN VOITTO	21086,19

Vuonna 2013 toiminimi Pienyrityksen taseessa on pääomaa 9 775,47 euroa, joten se on siirretty osakeyhtiön osakepääomaksi. Loput omasta pääomasta on laitettu sijoitetun vieraan pääoman rahastoon.

TASE	31.12.2013
VASTAAVAA	
Pysyvät vastaavat	
Aineelliset hyödykkeet	
Koneet ja kalusto	9025,38
Pysyvät vastaavat	9025,38
Vaihtuvat vastaavat	
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	6799,00
Siirtosaamiset	1035,50
Rahat ja pankkisaamiset	6111,66
Vaihtuvat vastaavat	13946,16
VASTAAVAA	22971,54

VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osakepääoma	9775,47
SVOP	-16482,28
Tilikauden voitto	21086,19
<hr/>	
Oma pääoma	14379,38
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	7987,08
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	
Siirtovelat	605,08
<hr/>	
Vieras pääoma	8592,16
<hr/> <hr/>	
VASTATTAVAA	22971,54

Seuraavaksi on laskettu yhtiön nettovarallisuus vuodelta 2012.

Käyttöomaisuus	12033,84
Myyntisaamiset	4677,00
<u>Siirtosaamiset</u>	<u>819,38</u>
Varat yhteensä	17530,22
<u>-Velat</u>	<u>12540,28</u>
Nettovarallisuus	4989,94

Osakkeiden matemaattinen arvo on edelleen sama kuin nettovarallisuus eli 4 989,94 euroa.

4.5.2.1 Osinko

Aluksi selvittäään paljonko veroja osakeyhtiölle ja osakkaalle tulee, jos yhtiö jakaa osinkoa koko tilikauden voiton verran. Ennen osingon määrittämistä on tilikauden tuloksesta vähennettävä negatiivinen sijoitetun vieraan pääoman (svop) määrä. Jakokelpoista tulosta on siis $21\,086,19 - 16\,482,28 = 4\,603,91$ euroa.

Osingosta verovapaata osakkaalle on 9 % matemaattisesta arvosta:

$$9\% \times 4\,989,94 \text{ €} = 449,09$$

Ylittävästä osasta $4\,603,91 - 449,09 = 4\,154,82$ euroa, verovapaata osinkotuloa on 30 % ja veronalaista ansiotuloa 70 %.

$$30\% \times 4\,154,82 = 1\,246,45$$

$$70\% \times 4\,154,82 = 2\,908,37$$

Tänä vuonna oletetaan, että yrittäjän veroprosentti on 15 %, koska Pienyrityksen yrittäjän kokonaisveroprosentti on yhtä suuri vuodelta 2013. Tällöin veroja osingoista pidätetään $2\,908,37 \times 0,15 = 436,26$ euroa.

Osakeyhtiön ja osakkaan verot olisivat yhteensä 7 278,80 euroa.

4.5.2.2 Palkka

Seuraavaksi selvitetään, paljonko veroja osakeyhtiölle ja osakkaalle tulee, jos osakas nostaa palkkaa yhtiöstä yhtä paljon kuin hän on ottanut yksityisnostoja vuonna 2013. Yksityisnostoja on noin 18 574,00 euroa, jonka on tarkoitus jäädä yrittäjälle verojen jälkeen. Oletetaan edelleen, että yrittäjän veroprosentti on 15 prosenttia. Bruttotulon määrä on $18\,574 / 0,85 = 21\,851,76$ euroa, eli veron määrä on $21\,851,76 - 18\,574 = 3\,277,76$ euroa.

Veron lisäksi palkasta pidätetään sosiaaliturvamaksu 2,04 %, joka on 445,78 euroa (Verohallinto 2012e). Yhteensä yritys maksaa palkasta siis 22 297,54 euroa. Tämä summa eli osakkaan palkka vähennetään osakeyhtiön tulosta ennen veroja, eli $27\,928,74 - 22\,297,54 = 5\,631,19$ euroa. Tästä vähennetään vielä verot 24,5 %, eli 1 379,64 euroa. Tilikauden voitoksi jää 4 251,55 euroa. Osakkaan ja osakeyhtiön verot ovat yhteensä $3\,277,76 + 445,78 + 1\,379,64 = 5\,103,18$ euroa.

Toinen tapa palkan nostamisessa on nostaa palkkaa niin paljon, että tilikauden tulos jää mahdollisimman pieneksi. Seuraavaksi lasketaan verojen määrä tässä tilanteessa. Osakkaan tuloveroprosentin oletetaan edelleen olevan 15 %.

Nettopalkan määrä on 23 200, johon lisätään verot 4 094,12 ($23\,200 / 0,85$) ja saadaan bruttopalkka 27 294,12 euroa. Sosiaaliturvamaksut ovat 2,04 % eli 556,80 euroa. Palkkoihin menevä summa on 27 850,92 euroa, joka vähennetään voitosta ennen veroja: $27\,928,74 - 27\,850,92 = 77,82$ euroa. Tilikauden voitosta

veroja menee 24,5 % eli 19,07. Veroja yhteensä osakkaalta ja osakeyhtiöltä kertyy $4\,094,12 + 556,80 + 19,07 = 4\,669,99$ euroa.

4.5.2.3 Palkka ja osinko

Palkan ja osingon molempien nosto ei ole mahdollista, koska palkkojen vähentämisen jälkeen svop-rahaston vähentäminen tilikauden tuloksesta pienentää jakokelpoisen osingon määrän negatiiviseksi. Jotta osinkoa olisi mahdollista jakaa palkan lisäksi, olisi tuloksen oltava suurempi. Pienyritys Oy:n nettovarallisuuden pitäisi myös kasvaa, koska nykytilanteessa verovapaan osingon määrä jää erittäin pieneksi nettovarallisuuden ollessa suhteellisen pieni.

4.6 Yhteenveto verotuslaskelmista

Kun toiminimestä ja osakeyhtiöstä on laskettu verot, on aika vertailla, kummassa yritysmuodossa maksetaan enemmän veroja. Seuraavassa taulukossa on toiminimi Pienyrityksen verotuslaskelmista saadut verot.

TAULUKKO 5. Toiminimi Pienyrityksen verot vuosilta 2012 - 2013

Vaihtoehto	Verojen määrä yhteensä 2012	Verojen määrä yhteensä 2013
A	<u>5 578,32</u>	<u>3 036,95</u>
B	5 628,38	3 080,05
C	5 678,43	3 121,30

Edullisin vaihtoehto toiminimen verotukseen (taulukko 5) on A-vaihtoehto, jonka mukaan toiminimen verot olisivat vuonna 2012 5 578,32 euroa ja vuonna 2013 3 036,95 euroa. Seuraavassa taulukossa on näkyvissä, paljonko veroja olisi maksettava, jos toiminimi Pienyritys muuttaisi yhtiömuotonsa osakeyhtiöksi

TAULUKKO 6. Pienyritys Oy:n verot vuosilta 2012 - 2013

	Verojen määrä yhteensä 2012	Verojen määrä yhteensä 2013
Ei palkkaa eikä osinkoa	7 323,61	6 842,54
Osingon nosto	8 290,34	7 278,80
Palkka tapa 1	6 609,97	5 103,18
Palkka tapa 2	<u>5 919,51</u>	<u>4 669,98</u>

Osakeyhtiössä (taulukko 6) verotuksen kannalta edullisin tapa on nostaa palkkaa niin paljon, että tulos on mahdollisimman pieni. Tällöin verojen määrät osakeyhtiössä ovat vuonna 2012 5 919,51 euroa ja vuonna 2013 4 669,98 euroa.

Laskelmien mukaan toiminimeä ei olisi kannattava muuttaa osakeyhtiöksi kummankin vuoden verotuksen kannalta.

4.7 Tulokset

Tutkimuksen haastattelussa tutkittiin tilitoimiston tarjoamaa veroneuvontaa. Haastattelun sekä havainnoinnin perusteella kirjanpitäjä kertoo asiakkailleen yhtiömuodoista ja niiden toiminnasta, auttaa valitsemaan oikean yhtiömuodon tai kertoo, milloin olisi sopiva aika vaihtaa toiminimestä esimerkiksi osakeyhtiöksi. Lisäksi toiminimiasiakkaita neuvotaan yksityisnostojen sekä verojen ja muiden maksujen kanssa taiteilemisessa.

Verotuslaskelmien mukaan Pienyrityksen ei ole vielä kannattavaa muuttaa yritysmuotoa osakeyhtiöksi. Molempien vuosien verotus osoittaa, että toiminimen verot ovat jokaisessa tapauksessa pienemmät kuin mitä perustettavan osakeyhtiön olisi. Tämän vuoksi Pienyrityksen olisi kannattavaa odottaa yritysmuodon muuttamista vielä jonkin aikaa. Koska Pienyritys on alkanut toimintansa vasta 2011, olisi senkin puolesta järkevää katsoa muutama vuosi eteenpäin.

Tulevaisuudessa kannattaa seurata kuinka toiminta etenee, riittääkö töitä ja kasvaako liikevaihto sekä varallisuus. Varoja olisi hyvä kasvattaa vielä ennen yritysmuodon muuttamista, koska tällöin nettovarallisuuden perusteella osinkoa voisi nostaa enemmän verovapaana. Vaikka verovapaa osinko muuttuu todennäköisesti jo ensi vuonna verolliseksi, saa osinkoa nostaa enemmän pienemmällä verolla, jos nettovarallisuus on suurempi. Pienyrityksen kalusto on melko pieni, joten esimerkiksi sitä kasvattamalla ja lainaa lyhentämällä nettovarallisuutta saisi suuremmaksi.

Vuoden 2013 tilinpäätöstiedot ovat arvioituja, joten toteutuneilla luvuilla yritysmuodon muutos voi ollakin kannattavaa. Tämän vuoksi seuraavaksi esitelty verotustaulukko on hyödyllinen, koska vuoden 2013 verot voi laskea toteutuneilla luvuilla helposti. Verotuksen erot ovat kuitenkin melko pienet, joten tuloksen kasvaessa ja nettovarallisuuden noustessa, yritysmuodon muutos voi olla ajankohtaista piankin.

4.8 Verotustaulukko

Verotustaulukko on Excelillä tehty taulukko, johon on tarkoitus syöttää yrityksen tilinpäätöstiedot sekä ajankohtaiset verotustiedot ja ohjelma laskee itse verot. Opinnäytetyön liitteenä (liitteet 3-4) on taulukot, joista näkee mitä tietoja ohjelmaan syötetään, jotta se voi laskea toiminimen sekä sitä vastaavan osakeyhtiön verot. Syötettäviä tietoja varten olevat ruudut on merkitty harmaalla. Tämä verotustaulukko on yksinkertainen versio, joka ei ota huomioon kaikkia mahdollisia vähennyksiä ja tilanteita, joita toiminimellä voi todellisuudessa olla. Tarkoitus kuitenkin on, että taulukon antama tulos olisi suuntaa-antava ja se olisi ikään kuin nopeasti tehtävä testi voisiko yritysmuodon muutos olla kannattavaa. Jos taulukon antama tulos näyttää siltä, että muutos voisi olla kannattavaa verotuksen kannalta, voi tämän jälkeen tutkia asiaa lisää ja muistakin näkökulmista kuin verotuksesta. Taulukkoa on muutettava sen mukaan millainen yritys on, eli jos jotain tietoa yrityksen tilinpäätöksessä ei ole, on se jätettävä pois ja niin edelleen. Esimerkiksi, jos yrityksen kirjanpidossa ei ole edustuskuluja, jätetään se kohta taulukosta tyhjäksi.

Verotustaulukko alkaa Toiminimen verojen laskemisella. Malliksi taulukkoon on laitettu Pienyrittäjän luvut vuodelta 2013. Ensimmäinen on siis syötettävä liitteenä (3) oleviin taulukoihin Pienyrittäjän tuloslaskelma sekä tase ja verotukseen liittyvät luvut vuodelta 2013. Tämän jälkeen ohjelma laskee automaattisesti ensin Pienyrittäjän verotettavan tulon sekä nettovarallisuuden.

Toiminimi Pienyrittäjä	Verolaskelmat 2013
Verotettava tulo	2013
Tilikauden tulos	16599,95
+ Tuloverot	4751,12
+ Kuluiksi kirjatut vähennyskelpottomat menot	
Edustusmenot	257,18 50 % 128,59
Muut välittömät verot	0
Muut vähennyskelpottomat menot	0
-Tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot	0
+/- Jaksotuksesta johtuvat erot	0
+/- Muut oikaisut	0
= Verovuoden verotettava tulo	21479,66
-Vahvistetut tappiot	0
= Lopullinen verotettava tulo	21479,66

Nettovarallisuutta varten ohjelma hakee taseesta varat eri soluista vastaavaa puolelta ja velat vastattavaa puolelta.

Nettovarallisuus	2012
Varat	17530,22
- Velat	12540,28
Nettovarallisuus	4989,94
+ palkoista	30 % 6577,67
Pääomatulo-osuuden laskentaperiaate	11567,61

Maksetut palkat	21925,56
-----------------	----------

Seuraavaksi ohjelma laskee yrittäjälle tulevan ansiotulon ja pääomatulon määrän. Pääomatulo-osuudet voivat olla 20, 10 ja 0 prosenttia ja verot on laskettu jokaisesta vaihtoehdosta. Pääomatulosolussa ohjelma kertoo sen yllä olevan

prosentin aikaisemmin selvitetystä verotettavasta tulosta. ja ansiotulo saadaan kun verotettavasta tulosta vähennetään pääomatulo.

Vaihtoehto	A	B	C
Pääomatuloa	20 %	10 %	0 %
Pääomatuloa	2313,52	1156,76	0,00
Ansiotuloa	19166,14	20322,90	21479,66
Yhteensä	21479,66	21479,66	21479,657

Tämän jälkeen ohjelma laskee tulonhankkimisvähennyksen, ansiotulovähennyksen, työtulovähennyksen ja perusvähennyksen. Näistä jokainen ei välttämättä toteudu jokaisessa yrityksessä, joten kaavat on rakennettu niin, että ohjelma jättää vähennyksen tekemättä, jos vähennyksen tekemisen edellytykset eivät täyty. Verotuksessa on mahdollista tehdä myös muita vähennyksiä, mutta tähän taulukkoon on laitettu niistä vain yleisimmät.

Tulonhankkimisvähennys	A	B	C
Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00

Ansiotulovähennystä varten ohjelma hakee ansiotulot aikaisemmasta laskelmasta, jossa ansiotulo-osuus laskettiin. Lisäksi edellisestä kohdasta taulukkoa tulee tulonhankkimisvähennys. Ansiotulo lasketaan puhtaasta ansiotulosta ja jos se ylittää tietyn rajan, joka ohjelmaan on syötetty, ohjelma vähentää siitä vähennysprosentin mukaisen määrän. Lisäksi ohjelmaan on syötetty kaava, joka laskee, onko vähennys alle enimmäisvähennysmäärän. Jos määrä ylittyy, ohjelma merkitsee automaattisesti määräksi enimmäismäärän, joka on syötetty alkutiedoissa.

Ansiotulovähennys	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
- Tulonhankkimisväh.	620,00	620,00	620,00
Puhdas ansiotulo	18546,14	19702,90	20859,66
Ansiotulovähennys			
51 % 7230			
2500	2412,30	2412,30	2412,30
28 %	3342,12	3666,01	3989,90
Yhteensä	5754,42	6078,31	6402,20
Vähennys kuitenkin enintään			3570
Vähennys	3570	3570	3570
Jos puhdas ansiotulo yli vähennys edellisestä vähennysmäärästä	14000 ,tehtävä		4,50 %
Ansiotulovähennys	3365,42	3313,37	3261,32

Työtulovähennyksen ja perusvähennyksen laskeminen toimii ohjelmassa samalla tavalla kuin ansiotulovähennyksen laskenta.

Työtulovähennys	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Työtulovähennys			
7,30 % 2500	1216,63	1301,07	1385,51
Enimmäismäärä			970
Vähennys	970	970	970
Jos ansiotulo ylittää vähennys edellisestä vähennysmäärästä	33000 , tehtävä		1,10 %
Työtulovähennys	970,00	970,00	970,00

Perusvähennys	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Ansiotulovähennys	3365,42	3313,37	3261,32
Työtulovähennys	970,00	970,00	970,00
Puhtaat ansiotulot	14210,71	15419,53	16628,34
Enimmäismäärä			2880
Vähennys	2880	2880	2880
Jos ansiotulo ylittää vähennys edellisestä vähennysmäärästä	2880 , tehtävä		20,00 %
Perusvähennys	668,63	441,89	215,14
Puhtaan ansiotulon määrä, jotta perusvähennys voidaan tehdä			17280,00

Seuraavaksi lasketaan yleisradiovero ansiotuloista, joista on vähennetty tulonhankkimisvähennys. Veron määrä voi olla enintään 140 euroa ja alle 50 euron veroa ei peritä. Taulukko laskee veron määrän, ja jos se on yli 140 euroa, taulukkoon tulee 140. Jos vero on alle 50 euroa, tulee yleisradiovero-kohtaan 0.

Yleisradiovero		A	B	C
Puhdas ansiotulo		18546,14	19702,90	20859,66
Yleisradiovero	0,68 %	126,11	133,98	141,85
Vero ei yli	140,00			
Veroa ei jos alle	50,00			
Lopullinen vero		126,11	133,98	140,00

Valtion vero lasketaan tuloveroasteikosta, joka on taulukossa seuraavaksi. Koska verotettava ansiotulo voi kuulua mihin tahansa väliin seuraavassa taulukossa, on se otettava huomioon taulukon kaavoissa. Vero on laskettu siten, että ohjelma katsoo mihin ansiotuloväliin verotettava ansiotulo osuu ja näyttää sille kohdalle TOSI-merkinnän. Tämän jälkeen ohjelma laskee kyseiselle välille veron ja niihin ruutuihin, jonka viereisessä ruudussa on EPÄTOSI-merkintä, se laittaa 0. Näin verot saadaan laskettua taulukosta.

Valtion tuloveroasteikko 2013

Verotettavan ansiotulon alaraja, euroa	yläraja, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 100	23 899	8	6,50 %
23 900	39 099	515	17,50 %
39 100	70 299	3 175	21,50 %
70 300	99 999	9 883	29,75 %
100 000		18 719	31,75 %

Valtion vero					
A		B		C	
TOSI	86,15	TOSI	156,46	TOSI	226,77
EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00
EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00
EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00
EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00	EPÄTOSI	0,00

Seuraavaksi taulukko laskee valtion veron ja sosiaalivakuutusmaksut. Ansiotuloista vähennetään tulonhankkimisvähennys sekä Sova-maksut ilman sairaanhoitomaksua. Saadusta tulosta lasketaan progressiivisen taulukon mukaan valtion vero, josta vähennetään työtulovähennys. Jos erotus on negatiivinen, vähennetään se kunnallis- ja kirkollisverotuksessa. Valtion veron laskemisen jälkeen lasketaan sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu. Lisäksi taulukko ilmoittaa tässä kohtaa yleisradioveron, jos sitä on maksettava.

Valtion vero ja Sova-maksut	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
Sova (ei sairaanhoitomaksu)	1243,88	1318,956	1394,0297
<hr/>			
Verotettava ansiotulo	17302,25	18383,94	19465,63
Valtion vero	86,15	156,46	226,77
Työtulovähennys	-970,00	-970,00	-970,00
<hr/>			
Lopullinen valtion vero	-883,85	-813,54	-743,23
Sairaanhoitomaksu	172,49	190,17	207,86
Päivärahamaksu	141,83	150,39	158,95
Yleisradiovero	126,11	133,98	140,00

Kunnallisverotuksessa ansiotuloista vähennetään tulonhankkimisvähennys, jonka jälkeen saadusta erotuksesta vähennetään ansiotulovähennys sekä Sova-maksut, joiden määrä lasketaan ansiotuloista. Toisesta verotettavasta ansiotulosta lasketaan kunnallis- ja kirkollisvero sekä sairaanhoitomaksu. Ohjelma hakee ansiotulojen määrän kohdasta, jossa laskettiin ansio- ja pääomatulojen määrä. Tulonhankkimisvähennys ja ansiotulovähennys tulevat laskelmista, joissa niiden määrä selvitettiin.

Kunnallisverotus	A	B	C
Ansiotulot	19166,14	20322,90	21479,66
- Tulonhankkimisvähennys	620,00	620,00	620,00
<hr/>			
Puhdas ansiotulo	18546,14	19702,90	20859,66
- Ansiotulovähennys	3365,42	3313,37	3261,32
- Sova (ei sairaanh.maksu)	1243,88	1318,96	1394,03
<hr/>			
Verotettava ansiotulo 1	13936,83	15070,57	16204,31
- Perusvähennys	668,63	441,89	215,14
Verotettava ansiotulo 2	13268,20	14628,68	15989,17
Kunnallisvero	2587,30	2852,59	3117,89

osakeyhtiön verot seuraavien laskelmien muodossa. Nettovarallisuus tulee laskelmaan samalla tavalla kuin toiminimen verotuslaskelmassa eli edellisen vuoden taseesta.

Osakeyhtiön nettovarallisuus vuodelta 2012

Käyttöomaisuus	12033,84
Myyntisaamiset	4677,00
Siirtosaamiset	819,38
<hr/>	
Varat yhteensä	17530,22
-Velat	12540,28
<hr/>	
Nettovarallisuus	4989,94
Osakkeiden matemaattinen arvo	4989,94

Seuraavaksi taulukko laskee paljonko osakeyhtiön ja osakkaan maksettavaksi tulee veroja, jos osinkoa jaetaan koko tilikauden voitto. Ohjelma hakee tilikauden voiton tuloslaskelmasta ja sen jälkeen siitä vähennetään sijoitetun vieraan oman pääoman rahaston määrä. Ohjelma laskee, paljon jakokelpoisesta osingosta on verovapaata osinkoa, ja kuinka paljon tulee verotettavaa ansiotuloa. Ohjelma laskee osakkaan verot kertomalla verotettavan ansiotulon sillä prosentilla, joka on alkutiedoissa ilmoitettu.

Osinkoa jaetaan koko tilikauden

voitto		21086,19
- Negatiivinen svop		-16482,28
<hr/>		
Jakokelpoinen osinko		4603,91
Verovapaa osinko	9 %	449,09
Ylittävästä osasta		4154,82
70 % verotetaan ansiotulona		2908,37
30 % verovapaata		1246,45
<hr/>		
Yhteensä		4154,82
Osakkaan verot	15 %	436,26
Osakeyhtiön ja osakkaan verot yhteensä		7278,80

Tämän jälkeen ohjelma selvittää verojen määrän, kun yrittäjä nostaa palkkaa saman verran kuin toiminimessä yksityisottoja. Ohjelma hakee toiminimen tilinpäätöstiedoista yksityisottojen määrän ja pyöristää sen täysiin euroihin. Ohjelma laskee nettopalkasta bruttopalkan siten, että nettopalkka jaetaan 0,85 eli $1 - 0,15$. Verot saadaan siis vähentämällä bruttopalkasta nettopalkka.

Palkkaa nostetaan nettona yhtä paljon kuin

toiminimessä yksityisottoja: 18573,71
 pyöristettynä: 18574,00

Vero	15 %	:n mukaan:	3277,76
Bruttotulot			21851,76
Sotumaksut	2,04 %		445,78
Yhteensä			22297,54

Palkka pienentää tulosta

Tulos ennen veroja ennen palkkaa		27928,74
- Palkka		22297,54
Jää verotettavaa tuloa		5631,19
- Verot	24,50 %	1379,64
Tilikauden tulos		4251,55

Osakkaan ja osakeyhtiön verot ja sotu-maksut yhteensä:
 5103,18

Lopuksi taulukko laskee, paljonko veroja kertyy, jos palkkaa nostetaan sen verran, että tulos on mahdollisimman pieni. Ohjelma ei itse pysty laskemaan nettotulo-kohtaan palkkaa, jonka perusteella tilikauden tulos olisi mahdollisimman pieni, joten luku on syötettävä itse. Tämä ei kuitenkaan ole vaikeaa, sillä heti kun soluun syöttää luvun, ohjelma laskee paljonko verotettavaa tuloa jää. Tuloa muutetaan niin kauan kuin se on mahdollisimman lähellä nollaa.

Palkkaa nostetaan sen verran, että tulos mahdollisimman pieni

Nettotulot		23200
Vero	15 % :n mukaan	4094,12
Bruttotulot		27294,12
Sotumaksut	2,04 %	556,80
Yhteensä		27850,92
Palkka pienentää tulosta:		
Tulos ennen veroja ennen palkkaa		27928,74
- Palkka		27850,92
Jää verotettavaa tuloa		77,82
Verot	24,50 %	19,07
Tilikauden tulos		58,75

Osakkaan ja osakeyhtiön verot ja sotu-maksut yhteensä:
4669,98

Edellisten laskelmien perusteella taulukkoon muodostuu verotusten vertailutaulukko, johon ohjelma kokoaa toiminimen ja mahdollisen uuden osakeyhtiön verot. Näiden perusteella voi tarkastella, olisiko yhtiömuodon muutos kannattavaa. Taulukossa A-, B- ja C-kohdat tarkoittavat eri pääomatulo-osuuksia, eli 20, 10 ja 0 prosenttia.

Verotusvertailutaulukko				2013
Toiminimen verotus	A	B	C	
Verot yhteensä	3036,95	3080,05	3121,30	
Osakeyhtiön verotus	osinko	palkka	palkka 2	ilman
Verot yhteensä	7278,80	5103,18	4669,98	6842,54

5 YHTEENVETO

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää milloin toiminimi Pienyritys olisi kannattavaa muuttaa osakeyhtiöksi. Toimeksianto tuli tilitoimistosta, jonka asiakas Pienyritys on. Toisena tarkoituksena oli tutkia tilitoimiston asiakkailleen antamaa veroneuvontaa ja pohtia miten sitä voisi kehittää. Lisäksi tilitoimiston pyynnöstä tutkimuksen tavoitteena oli rakentaa verotustaulukko, johon syöttämällä ajankohtaisia verotustietoja ja asiakasyrityksen tietoja, voitaisiin jatkossakin selvittää milloin yhtiömuodon muutos olisi kannattavaa. Näin työstä voisi olla hyötyä jatkossakin ja muiden asiakkaiden kohdalla.

Tutkimuksen teoriaosa jakaantuu kahteen osaan, joista ensimmäisessä selvitettiin toiminimen ja osakeyhtiön toimintaa, kuten perustamista, päätöksentekoa yrityksessä, yrittäjän vastuuta yrityksen taloudellisista sitoumuksista sekä varojen nostoa yrityksestä. Näiden lisäksi käsiteltiin vielä yritysmuodon muutosta eli miten yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi käytännössä tapahtuu. Lopuksi toiminimeä ja osakeyhtiötä vertailtiin keskenään taulukon muodossa.

Toisessa teoriaosassa keskityttiin toiminimen ja osakeyhtiön verotukseen. Ensin käytiin läpi toiminimen verotusprosessi, esimerkiksi kuinka nettovarallisuus lasketaan, kuinka toiminimen tulos muodostuu sekä miten yrittäjän ansio- ja pääomatulot muodostuvat ja kuinka niitä verotetaan. Osakeyhtiön verotusprosessin ja osakkaan verotuksen kuvaamisen jälkeen vertailtiin toiminimen ja osakeyhtiön verotusta keskenään. Tämän jälkeen kerrottiin vielä millaisia veromuutoksia mahdollisesti ensi vuonna on tulossa ja miten yhtiömuodon muutosta verotetaan. Verotus-osion tarkoitus oli antaa pohja empiriaosuuden laskelmille.

Tutkimuksen empiriaosuuden aluksi kerrottiin tutkimuksen aihe, kuinka aineisto on kerätty sekä esiteltiin tutkimuskohteet. Haastattelun ja havainnoinnin tulokset käytiin läpi, jonka jälkeen toiminimen ja osakeyhtiön verotuksista tehtiin laskelmat vuosilta 2012 ja 2013. Tämän jälkeen koottiin tutkimustuloksia yhteen. Empiriaosuuden lopussa on tutkimuksen tavoitteena ollut verotustaulukko, joka on tehty Exceliin. Taulukon malli laitettiin kuitenkin tutkimukseen mukaan, jotta lukija voi saada siitä käsityksen.

Tutkimusongelman selvittämisessä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimus toteutettiin haastatteluna, joka tehtiin teema- ja puolistrukturoidun haastattelun yhdistelmänä. Haastattelun ohella käytettiin havainnointia, jota tutkija teki tilitoimistossa työskennellessään. Laskelmien teossa käytettiin Pienyrityksen tilinpäätöstietoja, joista toiminimen ja osakeyhtiön veroja laskettiin teoriaosuuden avulla. Tutkimusmenetelmät toimivat hyvin tässä tutkimuksessa ja tutkimustulokset tukivat toisiaan.

Tilitoimiston veroneuvontaa tutkiessa tuli esille, että tilitoimiston veroneuvontaa voisi kehittää siten, että ennakkoverojen määrää seurattaisiin tarkemmin. Kun kirjanpitäjä olisi paremmin selvillä siitä, riittävätkö maksetut ennakkoverot vai pitäisikö niitä lisätä ettei tulisi jälkiveroa, voisi hän neuvoa asiakkaita paremmin. Monien asiakkaiden verotietämys ei ole kovin laaja, joten tilitoimiston apua asioissa tarvitaan. Lisäksi asiakkaita tarvitsee opastaa siinä, miten yhtiömuodot toimivat ja miten yrityksestä voi varoja nostaa. Veroneuvontaa tarvitaan myös silloin, kun mietitään, kannattaisiko toiminimi muuttua osakeyhtiöksi.

Tutkimuksessa tehty verotustaulukko voisi olla tässä yhtenä apuvälineenä.

Tutkimuksessa tehdyt verotuslaskelmat osoittivat, että toiminimi Pienyritys ei ole kannattava muuttua osakeyhtiöksi kummankaan vuoden verojen perusteella. Vuoden 2013 luvut olivat kuitenkin vain arvioita, joten toteutuneilla luvuilla tulos voi mahdollisesti olla toinen. Tutkimuksessa päädyttiin kuitenkin siihen, että koska Pienyritys on ollut vasta vähän aikaa toiminnassa, olisi järkevää odottaa vielä muutama vuosi ja katsoa, kuinka yrityksen tulos alkaa kehittyä. Lisäksi Pienyrityksellä on vielä suhteellisen pieni nettovarallisuus, joten osakeyhtiön verovapaata osingon jakoa ajatellen olisi kannattava kasvattaa varoja, kuten kalustoa, ennen yhtiömuodon muutosta.

Tämän tutkimuksen reliabiliteettia lisää se, että tutkimuksessa on selitetty tarkkaan, mitä missäkin vaiheessa on tehty. Varsinkin laskelmissa on kaavat ja laskut näkyvissä, joten niistä on helppo seurata, miten laskelmat etenevät. Haastattelusta on kerrottu, milloin ja missä se on tehty, ketä on haastateltu ja miten haastattelu eteni, mikä on tärkeää tutkimuksen luotettavuuden kannalta. Haastattelussa esiintyneitä asioita on tullut esille myös havainnoinnissa, joten

niiden luotettavuus paranee. Haastattelu tehtiin ammattilaiselle, joka toimii asioiden parissa päivittäin, mikä lisää haastattelun reliabiliteettia.

Tämän tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys kärsivät siitä, että laskelmissa käytetyt vuoden 2013 tilinpäätöstiedot ovat arvioituja, joten niiden perusteella tehdyt tutkimustulokset ovat vain suuntaa-antavia. Toisaalta tutkimustulokset olisivat olleet vielä hatarampia, jos tutkimus olisi tehty vain yhden vuoden eli 2012 luvuista. Pelkät 2012 vuoden luvut olisivat olleet myös aika vanhaa tietoa ja vuoden 2013 arvioiduilla luvuilla saatiin jonkinlaiset tulokset kuitenkin aikaiseksi. Tämän vuoksi vuosi 2013 haluttiin ottaa tutkimukseen mukaan.

Tutkimustuloksia arvioitaessa on otettava huomioon, että verotuksen säädökset muuttuvat jatkuvasti, joten tulosten tämänhetkinen tilanne ei takaa, että tulevaisuudessa tilanne olisi sama. Vuoden 2014 verotuksen perusteella toiminimi voikin olla paljon kannattavampi muuttaa osakeyhtiöksi kuin tämän tutkimuksen tulosten perusteella. Tämän takia on kuitenkin hyvä, että verotuslaskelmista tehtiin Excel-taulukko, johon syöttämällä uudet verotiedot saa helposti laskettua verotuksen tilanteen vuoden päästä.

Työssä tuli ilmi jatkotutkimusaihe, joka koskee tilitoimiston antamaa veroneuvontaa. Asiakkaiden ennakkoverojen määrän seurantaan tarvittaisiin jonkinlainen laskentamalli, jota käyttämällä kirjanpitäjä voisi helposti ja nopeasti seurata asiakkaiden ennakkoveroja, jottei asiakkaalle tulisi liikaa jälkiveroja. Koska verotus muuttuu jatkuvasti, jatkossa voisi tutkia, miten ensi vuoden verotusmuutokset vaikuttavat osakeyhtiön verotukseen ja siihen, milloin toiminimi on kannattavaa muuttaa osakeyhtiöksi verotuksen näkökulmasta.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu – Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Immonen, R. 2002. Yritysmuodot ja liiketoiminta. Helsinki: Kauppakaari Oyj.

Järvenoja, M. 2007. Yritysjärjestelyjen verotus. 2. uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro.

Kananen, J. 2008. Kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.

Keskuskaupakamari. 2011. Yrityksen perustajan opas. Helsinki: Edita Prima Oy.

Salin, M. 2009. Liikkeen- ja ammatinharjoittajan verokirja. 10. uudistettu painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Tomperi, S. 2007. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 22. uudistettu painos. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Villa, S., Ossa, J. & Saarnilehto A. 2007. Yritysmuodot – toiminta, rahoitus ja verotus. Vantaa: WSOY.

Elektroniset lähteet

Kookas. 2013. Mikä tekee kokouksesta päätösvaltaisen? [viitattu: 22.10.2013]
Saatavissa: <http://www.kookas.fi/articles/read/6483>

Kyläkallio, K. 2012. Yrityksen juridisen muodon muuttamisesta [viitattu 23.9.2013]. Saatavissa: <http://www.tilisanomat.fi/content/yrityksen-juridisen-muodon-muuttamisesta-0>

Leppiniemi, J. 2002. Toimintavaraus on tulossuunnittelun työkalu. Taloussanomat [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa:

<http://www.taloussanomat.fi/arkisto/2002/09/17/toimintavaraus-on-tulossuunnittelun-tyokalu/200221767/12>

Nokelainen, I. 2011. Toiminimi X:n muutos osakeyhtiöksi : Käytäntö ja kannattavuus. Mikkeli: Mikkelin Ammattikorkeakoulu [viitattu 16.9.2013].

AMK-opinnäytetyö. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201105269838>

Osakeyhtiölaki 624/2006 Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>

Patentti- ja rekisterihallitus. 2008. Apportti [viitattu 19.9.2013]. Saatavissa:

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/apporttiehto.html>

Patentti- ja rekisterihallitus. 2013a. Yksityisen elinkeinonharjoittajan perustamisilmoitus [viitattu 13.9.2013]. Saatavissa:

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustaminen.html>

Patentti- ja rekisterihallitus. 2013b. Yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminnan jatkaminen osakeyhtiömuotoisena [viitattu 24.9.2013]. Saatavissa:

<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/muutokset/muutososakeyhtioksi.html>

Pirkka-laskenta Oy. 2013. Osinkojen ja osakeyhtiöiden verouudistus 2014 [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa: pirkkalaskenta.fi/osinkovero/

PwC. 2013. Yhteisövero alenee 20 %:iin – osinkojen verotus muuttuu [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa: www.pwc.fi/fi/verokonsultointi/yhteisovero-alenee.jhtml

Suomen Yrittäjät. 2012a. Yksityisen elinkeinonharjoittajan verotus [viitattu 25.9.2013]. Saatavissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verotus/elinkeinonharjoittajanverotus/)

[FI/verotjarahat/verotus/elinkeinonharjoittajanverotus/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verotus/elinkeinonharjoittajanverotus/)

Suomen Yrittäjät. 2012b. Ansiotulojen verotus [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa:

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verotus/henkiloverotus/ansiotulo/>

Suomen Yrittäjät. 2013a. Toiminimen perustaminen ja vastuut [viitattu 13.9.2013]. Saatavissa:

<http://www.yrittajat.fi/minustakoyrittaja/perustamistoimet/elinkeinonharjoittaja/>

Suomen Yrittäjät. 2013b. Osakeyhtiön perustamistoimet ja yhtiömuodon säätely [viitattu 13.9.2013]. Saatavissa: [http://www.yrittajat.fi/fi-](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/)

[FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/](http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osakeyhtio/)

Taloustutkimus. 2013. Kvalitatiivinen tutkimus [viitattu: 22.10.2013]. Saatavissa:

http://www.taloustutkimus.fi/tuotteet_ja_palvelut/tiedonkeruuratkaisut_ja_monitila/kvalitatiivinen_tutkimus/

Tilastokeskus Virsta. 2013a. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot [viitattu:

22.10.2013]. Saatavissa: <http://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/01/07/>

Tilastokeskus Virsta. 2013b. Puolistrukturoitu haastattelu [viitattu: 29.10.2013].

Saatavissa: <http://www.stat.fi/virsta/tkeruu/04/02/>

Valtioneuvosto. 2013. Tiedote 135/2013 [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa:

valtioneuvosto.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedote/fi.jsp?toid=2213&c=0&moid=2208&oid=380061

Verohallinto. 2010a. Yrityksen perustaminen – liikkeen- ja ammatinharjoittaja

[viitattu 19.9.2013]. Saatavissa: [http://www.vero.fi/fi-](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatinharjoittaja/Perustaminen)

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatinharjoittaja/Perustaminen](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatinharjoittaja/Perustaminen)

Verohallinto. 2010b. Yrityksen perustaminen – osakeyhtiö ja osuuskunta [viitattu

19.9.2013]. Saatavissa: [http://www.vero.fi/fi-](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Perustaminen)

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Perustaminen](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Perustaminen)

Verohallinto. 2010c. Yritysmuodon muutos [viitattu 23.9.2013]. Saatavissa:

[https://www.vero.fi/fi-](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatinharjoittaja/Muutokset_toiminnassa/Yritysmuodon_muutos%289865%29)

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatinharjoittaja/Muutokset_toiminnassa/Yritysmuodon_muutos%289865%29](https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammatinharjoittaja/Muutokset_toiminnassa/Yritysmuodon_muutos%289865%29)

Verohallinto. 2011a. Vuoden 2012 valtion tuloveroasteikko [viitattu 12.9.2013].

Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Ansiotulot/Vuoden_2012_valtion_tuloveroasteikko(19395)

Verohallinto. 2011b. Luettelo kuntien ja seurakuntien tuloveroprosenteista vuonna 2012 [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Luettelo_kuntien_ja_seurakuntien_tulover(19208)

Verohallinto 2011c. Sairausvakuutusmaksu vuonna 2011 [viitattu 23.10.2013].

Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Muut_ohjeet/Sairausvakuutusmaksu_vuonna_2011(12417)

Verohallinto 2011d. Työnantajan ja työntekijän eläke- ja vakuutusmaksut

prosentteina vuonna 2012[viitattu 26.19.2013]. Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Maatalousyrittaja_ja_metsanomistaja/Yritys_tyonantajana/Tyonantajan_ja_tyontekijan_elake_ja_vaku%2819376%29

Verohallinto 2011e. Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus [28.10.2013] Saatavissa:

<https://www.vero.fi/fi->

FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Tuloverotus/Elinkeinotoiminnan_nettovarallisuus%289361%29

Verohallinto. 2012a. Elinkeinotoiminnan tuotot ja kulut [viitattu 16.9.2013].

Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Tuloverotus/Elinkeinotoiminnan_tuotot_ja_kulut

Verohallinto. 2012b. Luettelo kuntien ja seurakuntien tuloveroprosenteista vuonna 2013 [viitattu 23.10.2013]. Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_paatokset/Luettelo_kuntien_ja_seurakuntien_tulover(25288)

Verohallinto. 2012c. Osinkotulojen verotus [viitattu 26.9.2013]. Saatavissa:

<http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2012/Osinkotulojen_verotus\(19821\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2012/Osinkotulojen_verotus(19821))

Verohallinto 2012d. Viran puolesta tehtävät vähennykset verovuonna 2012

[viitattu 21.10.2013]. Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Viran_puolesta_tehtavat_vahennykset_vero\(19796\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Viran_puolesta_tehtavat_vahennykset_vero(19796))

Verohallinto 2012e. Työnantajan ja työntekijän eläke- ja vakuutusmaksut

prosentteina vuonna 2013 [viitattu 26.19.2013]. Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Yhdistys_ja_saatio_tyonantajan_a/Tyonantajan_ja_tyontekijan_elake_ja_vaku%2825461%29](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Yhdistys_ja_saatio/Yhdistys_ja_saatio_tyonantajan_a/Tyonantajan_ja_tyontekijan_elake_ja_vaku%2825461%29)

Verohallinto. 2013a. Tuloverotus – osakeyhtiö ja osuuskunta [viitattu: 26.9.2013].

Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus)

Verohallinto. 2013b. Sairausvakuutusmaksu vuonna 2013 [viitattu 23.10.2013].

Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Muut_ohjeet/Sairausvakuutusmaksu_vuonna_2013\(26276\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Muut_ohjeet/Sairausvakuutusmaksu_vuonna_2013(26276))

Verohallinto. 2013c Vuoden 2013 valtion tuloveroasteikko [viitattu 23.10.2013].

Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Vuoden_2013_valtion_tuloveroasteikko\(25864\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Vuoden_2013_valtion_tuloveroasteikko(25864))

Verohallinto. 2013d. Viran puolesta tehtävät vähennykset 2013 [viitattu

23.10.2013]. Saatavissa: <http://www.vero.fi/fi->

[FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Viran_puolesta_tehtavat_vahennykset_vero\(26313\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Henkiloasiakkaan_tuloverotus/Viran_puolesta_tehtavat_vahennykset_vero(26313))

Veronmaksajain keskusliitto. 2013. Osinkojen verotus [viitattu 26.9.2013].

Saatavissa: <http://www.veronmaksajat.fi/fi->

[FI/omatveroasiat/osinkotulojenverotus/](http://www.veronmaksajat.fi/fi-FI/omatveroasiat/osinkotulojenverotus/)

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ. 2013. Osakeyhtiön voi nyt perustaa verkossa [viitattu 16.9.2013]. Saatavissa:

<http://www.ytj.fi/tiedotteet/Osakeyhtion-voi-nyt-perustaa-verkossa>

Suullinen lähde

Nikunen, S. 2013 Kirjanpitäjä. Haastattelu 22.10.2013.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

1. Teema: Tilitoimiston tiedot

Milloin tilitoimisto on perustettu?

Kuinka paljon tilitoimistolla on asiakkaita?

Millä aloilla tilitoimiston asiakkaat työskentelevät?

Mitä yhtiömuotoja tilitoimiston asiakkailla on?

Onko muutostilanteessa olevia muita asiakkaita? Eli voisiko jokin muukin toiminimi olla vaihtamassa yhtiömuotoa?

2. Teema: Case-yritys Pienyritys

Milloin Pienyritys on perustettu?

Millä alalla Pienyritys toimii?

Paljonko työntekijöitä?

Millainen tulevaisuuden ennuste Pienyrityksellä on?

3. Teema: Tilitoimiston veroneuvonta

Millaista veroneuvontaa asiakkaat tarvitsevat?

4. Teema: Asiakkaiden verotietous

Kuinka hyvin Pienyrityksen yrittäjä hallitsee verotusasioita?

Kuinka paljon hänen tarvitsee tietää?

Millainen muiden asiakkaiden verotietous on?

5. Teema: Veroneuvonnan kehittäminen

Miten veroneuvontaa voisi kehittää?

Miten tehtyä verolaskelmaa voisi kehittää paremmaksi?

Liite 2. Pienyrityksen tuloslaskelma ja tase vuosilta 2012 - 2013

PIENYRITYS

TULOSLASKELMA	31.12.2012	31.12.2013
LIKEVAIHTO	61247,44	95972,48
Ostot	-2346,70	-11866,78
Ulkopuoliset palvelut		-4635,00
Henkilöstökulut	-5489,11	-30427,56
Poistot	-4011,28	-3008,46
Liiketoiminnan muut kulut	-18581,53	-17298,47
LIKEVOITTO	30818,82	28736,22
Rahoitustuotot ja -kulut	-926,53	-807,48
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	29892,29	27928,74
Vapaaehtoisten varausten muutos	-449,70	-6577,67
Tuloverot	-7720,02	-4751,12
Muut välittömät verot	-3,00	
TILIKAUDEN VOITTO	21719,57	16599,95

TASE	31.12.2012	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	12033,84	9025,38
Pysyvät vastaavat	12033,84	9025,38
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4677,00	6799,00
Siirtosaamiset	819,38	1035,50
Rahat ja pankkisaamiset	5235,23	6111,66
Vaihtuvat vastaavat	10731,61	13946,16
VASTAAVAA	22765,45	22971,54
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Oma pääoma		9775,47
Yksityiskäyttö	-11944,10	-18573,71
Tilikauden voitto	21719,57	16599,95
Oma pääoma	9775,47	7801,72
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Vapaaehtoiset varaukset	449,70	6577,67
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	11043,13	7987,08
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	102,84	
Muut lyhytaikaiset velat		
Siirtovelat	1394,31	605,08
Vieras pääoma	12540,28	8592,16
VASTATTAVAA	22765,45	22971,54

Liite 3. Verotustaulukkoon toiminimen syötettävät tiedot

PIENYRITYS

TULOSLASKELMA 31.12.2013

LIKEVAIHTO	95972,48
Ostot	-11866,78
Ulkopuoliset palvelut	-4635,00
Henkilöstökulut	-30427,56
Poistot	-3008,46
Liiketoiminnan muut kulut	-17298,47
LIKEVOITTO	28736,22
Rahoitustuotot ja -kulut	-807,48
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	27928,74
Vapaaehtoisten varausten muutos	-6577,67
Tuloverot	-4751,12
Muut välittömät verot	
TILIKAUDEN VOITTO	16599,95

TASE 31.12.2013

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto 9025,38

Pysyvät vastaavat 9025,38

Vaihtuvat vastaavat

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset 6799,00

Siirtosaamiset 1035,50

Rahat ja pankkisaamiset 6111,66

Vaihtuvat vastaavat 13946,16

VASTAAVAA 22971,54

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Oma pääoma	9775,47
Yksityiskäyttö	-18573,71
Tilikauden voitto	16599,95

Oma pääoma	7801,72
------------	---------

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Vapaaehtoiset varaukset	6577,67
-------------------------	---------

Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma

Ostovelat	7987,08
-----------	---------

Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat

Muut lyhytaikaiset velat

Siirtovelat	605,08
-------------	--------

Vieras pääoma	8592,16
---------------	---------

VASTATTAVAA	22971,54
--------------------	-----------------

Vuosi	2013
Edustusmenot	257,18
Pysäköintivirhemaksut	
Muut välittömät verot	
Tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot	
+/- Jaksotuksesta johtuvat erot	
+/- Muut oikaisut	
Vahvistetut tappiot	
Maksetut palkat	21925,56

Tulohankkimisvähennys				620
Ansiotulovähennyksen raja-arvot				
	2500	7230	51 %	28 %
Vähennys enintään		3570		
Jos ansiotulo ylittää vähennys.		14000	,tehtävä	4,50 %
Työtulovähennys				
	7,30 %	2500		
Enimmäismäärä		970		
Jos ansiotulo ylittää vähennys edellisestä vähennysmäärästä		33000	, tehtävä	1,10 %

Perusvähennys			
Enimmäismäärä			2880
Jos ansiotulo ylittää vähennys edellisestä vähennysmäärästä	2880	, tehtävä	20,00 %
Puhtaan ansiotulon määrä, jotta perusvähennys voidaan tehdä:			
			17280,00

Sova-maksut			
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu			1,30 %
Sairausvakuutuksen päivärahmaksu			0,74 %
Tyel (alle 53 v.)			5,15 %
Työttömyysvakuutusmaksu			0,60 %

Yhteensä			7,79 %
Yhteensä ei sairaanh.maksu			6,49 %

Yleisradiovero			
Yleisradiovero			0,68 %
(puhtaan ansio- ja pääomatulon määrästä)			
- Vero ei voi ylittää			140
- Veroa ei maksuunpanna, jos alle			50
TyEl- ja työttömyysvakuutusmaksu eivät ole mukana yhteenlasketuissa veroissa ja maksuissa, mutta niitä käytetään verojen laskemiseen.			

Veroprosentit	2012
Kunnallisvero	19,50 %
Kirkollisvero	1,50 %
Yhteensä	21,00 %

Valtion tuloveroasteikko			
Verotettavan ansiotulon alaraja, euroa	yläraja, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 100	23899	8	6,50 %
23 900	39099	515	17,50 %
39 100	70299	3 175	21,50 %
70 300	99 999	9 883	29,75 %
100 000		18 719	31,75 %

Pääomatulojen verot			
	30 %		
	32 %	, jos pääomatulot yli	50 000

Liite 4. Verotustaulukkoon osakeyhtiön syötettävät tiedot

PIENYRITYS OY

TULOSLASKELMA 31.12.2013

LIKEVAIHTO		95972,48
Ostot		-11866,78
Ulkopuoliset palvelut		-4635,00
Henkilöstökulut		-30427,56
Poistot		-3008,46
Liiketoiminnan muut kulut		-17298,47
LIKEVOITTO		28736,22
Rahoitustuotot ja -kulut		-807,48
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		27928,74
Muut välittömät verot		
Tuloverot	24,50 %	-6842,54
TILIKAUDEN VOITTO		21086,19

TASE 31.12.2013

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto 9025,38

Pysyvät vastaavat 9025,38

Vaihtuvat vastaavat

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset 6799,00

Siirtosaamiset 1035,50

Rahat ja pankkisaamiset 6111,66

Vaihtuvat vastaavat 13946,16

VASTAAVAA 22971,54

VASTATTAVAA	
Oma pääoma	
Osakepääoma	9775,47
SVOP	-16482,28
Tilikauden voitto	21086,19
<hr/>	
Oma pääoma	14379,38
Vieras pääoma	
Pitkäaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	7987,08
Lyhytaikainen vieras pääoma	
Ostovelat	
Muut lyhytaikaiset velat	
Siirtovelat	605,08
<hr/>	
Vieras pääoma	8592,16
<hr/> <hr/>	
VASTATTAVAA	22971,54

Osakkaan veroprosentti	15 %
Sotu-maksuprosentti	2,04 %

Palkkaa nostetaan sen verran, että tulos mahdollisimman pieni

Nettotulot	23200
------------	-------